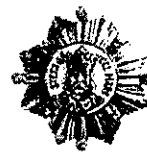

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 17/01-3616 din 03.03.2023

**Domnului Igor GROSU,
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova**

Stimate domnule Grosu,

Prin prezenta, în conformitate cu prevederile art.5 lit.1) și art.44¹ alin. (2) al Legii nr. 1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, vă informăm că Raportul de activitate al Centrului pentru anul 2022 a fost plasat pe site-ul instituției www.cna.md și poate fi accesat la compartimentul: Studii și analize / Rapoarte anuale.

Cu respect,

director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.03.03 16:39:53 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>513</u>		
"06"	<u>03</u>	20 <u>23</u>
Ora _____		

RAPORT DE ACTIVITATE

anul 2022

28 februarie 2023
Chișinău

CUPRINS

1. CONSIDERAȚII GENERALE	3
1.1. Rolul și misiunea CNA	3
1.2. Priorități și evoluții în activitatea CNA	4
2. MANAGEMENTUL INSTITUȚIEI	6
2.1. Control intern managerial	6
2.2. Resursele umane	7
2.3. Formarea profesională	8
2.4. Finanțe și administrare	10
2.5. Transparența, comunicarea, relații publice	10
3. ACTIVITATEA DE PREVENIRE A CORUPȚIEI. EDUCAȚIE ANTICORUPȚIE	12
3.1. Analiza corupției și a riscurilor de apariție a fenomenului	12
3.2. Expertiza anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative	15
3.3. Evaluarea integrității instituționale	17
3.4. Testarea integrității profesionale	20
3.5. Educare și sensibilizare anticorupție	21
4. ACTIVITATEA DE COMBATERE A CORUPȚIEI. LINIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE	25
4.1. Examinarea plângerilor și petițiilor cetățenilor	25
4.2. Depistarea și investigarea infracțiunilor de corupție	25
5. ACTIVITATEA DE URMĂRIRE PENALĂ	27
5.1. Exercițarea urmăririi penale	27
5.2. Procese penale examinate	28
5.3. Asigurarea și respectarea drepturilor omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere	28
6. ACTIVITATEA DE ASIGURARE OPERATIVĂ	29
7. RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE	31
7.1. Investigații speciale	31
7.2. Investigații financiare	33
7.3. Evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor indisponibilizate	34
8. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE DE INTEGRITATE ȘI ANTICORUPȚIE	39
9. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ. INTEGRARE EUROPEANĂ	41
10. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA CNA ÎN ANUL 2022	46
11. PRIORITĂȚI ÎN ACTIVITATEA CNA PENTRU ANUL 2023	47
12. ANEXE	48

1. CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. Rolul și misiunea CNA

În anul 2022, Centrul Național Anticorupție (în continuare CNA sau Centru), în calitate sa de organ specializat în prevenirea și combaterea actelor de corupție, celor conexe corupției și faptelor coruptibile, și-a desfășurat activitatea în conformitate cu atribuțiile prevăzute în Legea nr. 1104 / 2002, cu obiectivele stabilite în Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru 2017-2023, Programul de dezvoltare strategică a CNA pentru 2020-2023 aprobat prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 1 din 31.01.2020, Planul de activitate al Centrului pentru anul 2022, precum și prioritățile stabilite aprobate prin Hotărârea Colegiului Centrului nr. 1 din 28.01.2022.

Totodată, activitatea Centrului a fost axată pe realizarea eficientă a atribuțiilor instituționale prevăzute la art. 4 din Legea nr. 1104 / 2002:

- prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea contravențiilor și infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției, precum și a faptelor de comportament corupțional;
- efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative prezentate în Parlament, în vederea corespunderii lor cu politica statului de prevenire și combatere a corupției;
- efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr. 325 / 2013, monitorizarea implementării planurilor de integritate și aprecierea progreselor realizate;
- efectuarea analizei operaționale și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor coruptibile, a informației privind studiile analitice ale fenomenului corupției;
- recuperarea bunurilor infracționale.

În scopul realizării eficiente a misiunii și obligațiunilor ce îi revin, conform competenței, Centrul pune accentul de bază pe colaborarea cu alte instituții publice naționale, organizații și autorități similare din alte țări, încheind în acest scop, acorduri bilaterale, promovând schimbul de informații, bune practici și experiență în domeniul prevenirii, combaterii corupției și recuperării bunurilor infracționale, accesul la bazele de date pentru efectuarea analizelor strategice și operaționale, financiare, patrimoniale, care influențează benefic activitatea instituției. În acest sens, de către Centru au fost încheiate acorduri cu: Agenția Servicii Publice, Serviciul Național Unic pentru apelurile de urgență 112, Administrația Națională a Penitenciarelor, Fundația Soros Moldova și Întreprinderea Municipală Regia "Apă-Canal Bălți".

În cadrul activităților desfășurate de autoritățile internaționale anticorupție, Centrul a reușit să se impună prin activitatea sa de monitorizare, analiză și evaluare a obiectivelor trasate, a integrității instituționale și profesionale, clasându-se printre primele autorități din Republica Moldova, care promovează constant aceste priorități și cooperează eficient cu organizațiile internaționale.

Astfel, este important de menționat cooperarea cu partenerii externi de dezvoltare, prin coordonarea desfășurării activităților de implementare a proiectelor de asistență externă de care

beneficiază Centrul ("Consolidarea supremației legii și a mecanismelor anticorupție în Republica Moldova", "Rupe tăcerea: Îmbunătățirea politicilor și culturii avertizorilor de integritate în Balcanii de Vest și Republica Moldova", "Sud-Estul Europei – Împreună împotriva corupției", "Suport pentru țările Parteneriatului Estic în vederea îmbunătățirii mecanismului de recuperare a bunurilor infracționale"), toate având ca obiectiv general consolidarea capacităților instituției în procesul de prevenire, combatere a manifestărilor de corupție în Republica Moldova, precum și de recuperare a bunurilor infracționale.

Pe segmentul de promovare a imaginii Centrului, acțiunile instituției s-au axat, în mare parte, pe implementarea Strategiei de comunicare pentru anii 2021-2023, care a fost aprobată în scopul creșterii nivelului de încredere a societății față de instituție, prin informarea corectă și imparțială a opiniei publice și mass media despre activitatea sa, pentru asigurarea consolidării climatului de integritate la nivel național.

În scopul de a oferi cetățenilor o viziune mai accesibilă asupra activității și performanțelor atinse de instituție, a fost diversificat conținutul plasat pe site-ul web al Centrului.

Social media a fost utilizată pe larg în diseminarea mesajelor campaniilor anticorupție, promovarea Liniei Naționale Anticorupție 0 800 55555, dar și ca instrument de interacțiune cu publicul. Astfel, pe site-ul web al Centrului au fost plasate 304 comunicate de presă, care au adunat 1.637.000 de vizualizări, generând în jur de 7.595 de știri.

1.2. Priorități și evoluții în activitatea CNA

Domeniile prioritare în activitatea de prevenire și combatere a corupției a Centrului sunt stabilite la începutul fiecărui an de activitate prin Hotărârea Colegiului.

Pentru perioada de raport, la 28.01.2022, prin Hotărârea Colegiului nr. 1 au fost stabilite prioritățile:

- achizițiile publice centralizate în sănătate, primordial cele efectuate în contextul pandemiei provocate de virusul COVID-19;
- executarea programelor de reparații a drumurilor în Republica Moldova;
- combaterea corupției sistemice;
- procesul de gestionare a fondurilor externe.

Astfel, eforturile instituției au fost preponderent orientate pentru executarea atribuțiilor și priorităților stabilite, iar rezultatele vor fi reflectate mai jos.

Pe segmentul legislativ, au fost elaborate proiecte de acte normative în scopul modificării legislației:

- proiectul legii privind modificarea Legii nr. 1104 / 2002, transmis Ministerului Justiției spre promovare;
- proiectul legii cu privire la modificarea unor acte legislative (Codul fiscal, Codul vamal, Legea 202 / 2017, Legea nr. 133 / 2016, Legea nr. 132 / 2016, Legea 158 / 2008), transmis Ministerului Finanțelor și, în copie Ministerului Justiției, spre promovare la 31.05.2022;

- proiectul legii cu privire la modificarea Legii nr. 100 / 2017, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 20.11.2019;
- proiectul legii privind modificarea Codului de executare al Republicii Moldova, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 13.05.2022;
- proiectul legii de modificare a Legii nr. 325 / 2013, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 13.05.2022;
- proiectul hotărârii de Parlament cu privire la modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 35 / 2016, transmis Ministerului Justiției spre promovare la 13.05.2022;
- proiectul hotărârii Parlamentului cu privire la Consiliul Civil privind monitorizarea activității Centrului Național Anticorupție;
- proiectul hotărârii Guvernului cu privire la completarea Hotărârii Guvernului nr. 767 / 2014 pentru implementarea Legii nr. 325 / 2013;
- proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea și completarea Hotărârii de Guvern nr. 610 / 2018, transmis Ministerului Justiției spre promovare;
- proiectul legii privind modificarea art. 17 din Legea 270 / 2018;
- proiectul de lege privind modificarea art. 18 din Legea nr. 1544 / 1993, transmis Parlamentului spre promovare la 28.11.2022;
- proiectul de lege cu privire la modificarea Codului muncii al Republicii Moldova, transmis Parlamentului spre promovare la 28.11.2022.

În domeniul cooperării internaționale, Centrul are un rol aparte în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, prin: completarea Chestionarului Comisiei Europene cu privire la cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și raportarea progreselor referitoare la realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană de a fi luate de către Republica Moldova în contextul propunerii Comisiei Europene de a acorda Republicii Moldova statutul de stat candidat pentru aderare la Uniunea Europeană.

Pentru evoluția Centrului, a fost foarte importantă organizarea în premieră la Chișinău a Conferinței Profesionale Anuale și Adunarea Generală a Partenerilor Europeni Împotriva Corupției / Rețelei Europene a Punctelor de Contact Anticorupție EPAC / EACN la 23-24.11.2022. Acest eveniment a reunit peste 100 de reprezentanți ai autorităților de prevenire și combatere a corupției de peste hotare și a pus în prim plan provocările instituțiilor specializate în lupta contra mării corupții și consolidarea eforturilor în identificarea activelor rezultate de infracțiuni. Cu acest prilej au fost discutate cazuri concrete, pe dosare de rezonanță, precum și au fost stabilite conexiuni cu colegii din diferite jurisdicții.

2. MANAGEMENTUL INSTITUȚIEI

2.1. Control intern managerial

Realizarea misiunii Centrului, a fost asigurată inclusiv prin organizarea și implementarea măsurilor de control intern managerial, care vizează managementul: resurselor umane, procedurilor disciplinare, finanțelor publice, tehnologiilor informaționale, comunicării, etc.

În cadrul instituției funcționează principiul de conducere colegială a activității, precum:

- Colegiul Centrului, care este investit cu atribuțiile de examinare și aprobare a politicilor și direcțiilor strategice de activitate ale instituției, și a programului de activitate;
- Colegiul disciplinar, care, la depistarea anumitor încălcări, aplică procedura disciplinară și stabilește sancțiuni disciplinare, care ulterior se pun în aplicare prin ordinul directorului Centrului;
- comisii permanente de lucru în toate domeniile de activitate ale Centrului, inclusiv Comisia pentru evaluarea performanțelor individuale ale angajaților Centrului.

Deciziile ce țin de activitatea operațională a Centrului sunt adoptate în cadrul ședințelor de lucru, cu participarea și consultarea tuturor șefilor de subdiviziuni. Problemele examinate în cadrul ședințelor și deciziile adoptate sunt consemnate în procese – verbale, în baza cărora, ulterior, are loc monitorizarea executării indicațiilor și sarcinilor trasate.

Stilul de operare al conducerii și procesul decizional al instituției în general este bazat, pe principiul păstrării statutului de organ apolitic, care este independent în activitatea sa și se supune doar legii, dispune de independență organizațională, funcțională și operațională, în condițiile stabilite de Legea nr. 1104 / 2002.

Obiectivele generale ale Centrului sunt enumerate exhaustiv în Legea nr.1104 / 2002.

Obiectivele strategice ale Centrului au fost stipulate în planul de realizare al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pe anii 2017 – 2020, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 / 2017 și prelungită prin Hotărârea Parlamentului nr. 241 / 2021 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 / 2017 pentru aprobarea SNIA pentru anii 2017 – 2020, (în vigoare de la 28.01.2022, Monitorul Oficial nr. 27 – 33, art. 32). La ședința Colegiului Centrului din 31.01.2020 a fost aprobat Programul de Dezvoltare Strategică pentru anii 2020 – 2023, care conține obiective de dezvoltare a instituției.

Obiectivele operaționale au fost stipulate în Planul de activitate, întocmit, pentru anul 2022, aprobat prin hotărârea Colegiului Centrului nr. 1 din 28.01.2022, fiind corelate cu obiectivele strategice ale instituției și documentelor relevante de politici.

În Planul de acțiuni al Centrului, pentru anul 2022, sunt indicate acțiunile propuse pentru realizare, subdiviziunile responsabile, termenele de executare și indicatorii de realizare.

Instituția a atribuit responsabilități angajaților pentru atingerea obiectivelor strategice și operaționale, prin indicarea acestora atât în fișele de post, cât și în planurile de acțiuni ale subdiviziunilor unde este indicat numele colaboratorului responsabil de realizarea acțiunii prevăzută pentru implementare.

Principalele riscuri asociate obiectivelor instituției au fost incluse în Registrul consolidat al riscurilor, aprobat prin ordin intern. Pentru fiecare risc inclus în Registru, sunt elaborate măsurile de rigoare pentru înlăturarea sau monitorizarea acestora, responsabilități, termenele de executare, de raportare și activitățile de control pentru acestea. Centrul identifică semestrial evenimentele care pot avea un impact nefavorabil asupra atingerii obiectivelor strategice astfel asigurând actualizarea Registrului consolidat al riscurilor.

Sistemul de control intern managerial este implementat conform Standardelor naționale de control intern în sectorul public aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 / 2015.

Annual sunt completate formularele de autoevaluare, elaborat Raportul privind controlul intern managerial, emisă declarația de răspundere managerială cu plasarea acesteia pe pagina web a Centrului.

2.2. Resursele umane

Resursele umane reprezintă cele mai valoroase resurse strategice prin intermediul cărora au fost și continuă a fi realizate atribuțiile de bază ale Centrului Național Anticorupție, obiectivele de activitate și indicatorii de performanță ale subdiviziunilor structurale.

Astfel, conform Hotărârii Parlamentului nr. 34 / 2016 privind aprobarea structurii și efectivului limită ale CNA, Statului de personal avizat la 22.01.2020 și schemei de încadrare pentru anul 2022, Centrului îi sunt alocate 359 de funcții, după cum urmează:

- 3 funcții de demnitate publică;
- 342 funcții publice cu statut special;
- 5 funcții publice;
- 5 posturi de deservire tehnică ce asigură funcționarea autorității publice;
- 4 posturi auxiliare.

Din totalul funcțiilor aprobate, 300 de unități revin Aparatului Central, iar 59 revin subdiviziunilor teritoriale, după cum urmează:

- 28 de unități revin Direcției generale teritoriale “Nord”;
- 20 unități Direcției generale teritoriale “Sud”;
- 11 unități Direcției teritoriale “Centru”.

După profilul gender al angajaților, la situația din 31.12.2022, în Centru activau: 29% femei și 71% bărbați (conform Anexei nr.1).

Totodată, după gradul de ocupare a funcțiilor pe parcursul anului 2022, în Centru activau 300 de angajați, 59 de funcții fiind vacante / temporar vacante (conform Anexei nr.1).

Astfel, în perioada de raport, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1104 / 2002; Legii nr. 158 / 2008 și Codului muncii în cadrul Centrului și actele normative interne în Centru au fost angajate 23 de persoane:

- 1 persoană cu funcție de demnitate publică;
- 22 persoane în funcții publice cu statut special.

Totodată, în perioada de referință au încetat serviciul în cadrul Centrului 38 de persoane, după cum urmează:

Temeiul încetării raporturilor de serviciu în anul 2022	Nr. de persoane
Legea nr. 1104/2002 cu privire la C.N.A, art. 34 alin. (2):	
lit. a) - demisie (inclusiv cu dreptul la pensie pentru vechime în serviciu)	24
lit. b) – la limita de vârstă	2
lit. d) – în caz de transfer în o altă autoritate publică	9
lit. f) – în cazul lichidării subdiviziunilor Centrului sau reducerii statelor de personal	1
lit. g) – în cazul incapacității de îndeplinire a atribuțiilor constatate prin examen medical de specialitate	2
Total:	38

Angajați / eliberați din serviciu în anul 2022

Vechimea la data angajării	Angajați	Eliberați
0 – 5 ani	9	3
5 – 10 ani	8	4
10 – 15 ani	5	9
Peste 15 ani	1	22
Total	23 persoane	39 persoane

2.3. Formarea profesională

În anul 2022, din numărul total de angajați, activau 287 de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior, 6 dețin studii medii, iar 4 – profesional tehnice (conform Anexei nr.1).

Dezvoltarea profesională a angajaților Centrului este realizată în conformitate cu prevederile Anexei nr. 10 a Hotărârii Guvernului nr. 201 / 2009 ”Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 / 2008 și Regulamentului cu privire la dezvoltarea profesională continuă a angajaților Centrului Național Anticorupție aprobat prin act normativ intern.

Caracterul continuu, sistematic și planificat al procesului de dezvoltare profesională a angajaților se asigură prin aplicarea consecventă a acțiunilor prevăzute în cadrul fiecărei etape a ciclului de instruire.

Astfel, dezvoltarea profesională a angajaților Centrului se realizează prin activități de instruire de diferite tipuri și forme în vederea aprofundării și actualizării cunoștințelor, dezvoltării abilităților și modelării atitudinilor/comportamentelor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Noii angajați ai Centrului beneficiază de instituția mentoratului și proceselor de instruire pe diverse tematici de pregătire inițială, în vederea promovării cu succes a perioadei de probă și integrării profesionale în specialitatea funcției deținute. Astfel, instruirea inițială reprezintă o activitate de pregătire profesională prin care se asigură dobândirea, dezvoltarea sau completarea cunoștințelor, deprinderilor sau competențelor profesionale specifice Centrului și funcției în care au fost numiți. În anul 2022, perioada de probă a fost stabilită pentru 7 colaboratori, iar pentru 14 angajați a fost stabilită perioadă de integrare profesională.

În acest context, pentru noii angajați se stabilesc obiective concrete, pentru realizarea cărora se elaborează programe de instruire care includ subiecte / tematici cu privire la administrarea publică, reglementarea activității, de etică și de deontologie profesională, de integritate și anticorupție, inclusiv a sistemului de management al integrității și anticorupție, prestarea serviciilor publice etc.

Dezvoltarea profesională continuă a angajaților Centrului se realizează prin: instruire internă, instruire externă și autoinstruire.

Astfel, în cadrul instruirii interne la capitolul pregătirea generală, angajații Centrului au beneficiat de 15 activități de instruire cu un număr total de 30 de ore, iar la capitolul pregătirea specială, angajații Centrului au beneficiat de un program de instruire cu subiecte / tematici din domeniile concrete / specifice de activitate, cu un număr de 40 ore pentru fiecare grup de instruire, conform planurilor elaborate și aprobate prin ordinul instituției.

De asemenea, Centrul a asigurat, în conformitate cu Comanda de stat privind dezvoltarea profesională a funcționarilor publici pentru anul 2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 115 / 2022, repartizarea la cursurile oferite de către Institutul de Administrație Publică în format on-line 26 de cursuri (cu un număr de 632 ore), la care au participat 34 de angajați ai Centrului.

Astfel, în cadrul Pregătirii externe 199 de angajați au beneficiat de 44 de activități de instruire cu un număr de 1.080 de ore.

Totodată, angajații Centrului sunt antrenați în egală măsură în diverse deplasări de serviciu peste hotarele țării.

În acest sens, schimbul de experiență cu omologii de peste hotare, studierea bunelor practici atât din țară, cât și de peste hotare sunt asigurate în cadrul programelor și vizitelor de studii, precum și participării angajaților Centrului la diverse întruniri la nivel înalt. Pe parcursul perioadei raportate, 71 de angajați au participat la 47 de activități de acest gen, care s-au desfășurat în țară și în străinătate. Experiența, cunoștințele și bunele practici acumulate în cadrul deplasărilor, sunt diseminate colegilor prin activități de instruire realizate la compartimentul Pregătirea specială.

În funcție de necesitățile de dezvoltare profesională ale diferitelor categorii de angajați, ale subdiviziunilor și ale autorității în ansamblu, se stabilesc obiective concrete, pentru realizarea cărora se elaborează programe de instruire:

- cu caracter general: la subiecte / tematici cu privire la administrarea publică, managementul serviciilor publice, managementul strategic, managementul resurselor umane, Sistemul de management al integrității și anticorupție aplicabil în cadrul Centrului, comunicare, relații cu publicul etc;
- cu caracter specializat: la subiecte/tematici din domeniile concrete de activitate care se regăsesc în fișa postului.

Astfel, în perioada de raport, urmare a evaluării necesităților de instruire ale angajaților Centrului, a fost elaborat și aprobat, prin ordin intern, Planul de dezvoltare profesională continuă a angajaților Centrului.

Începutul anului 2022, ca și anul precedent, a fost marcat de efectele produse de pandemia cauzată de virusul COVID-19. Astfel, în conformitate cu prevederile ordinelor privind organizarea activității Centrului pe perioada stării de urgență, a fost restricționată organizarea și desfășurarea orelor de pregătire profesională la locul de serviciu, acestea fiind desfășurate preponderent în format online.

În acest sens, au fost elaborate și sistematizate prezentări în format electronic pe tematicile din Planul de dezvoltare profesională și plasate în rețeaua Centrului, toți angajații instituției având posibilitatea de a se autoinstrui pe tematicile respective.

De asemenea, angajații Centrului își perfecționează nivelul de pregătire profesională în cadrul diverselor cursuri de instruire, seminare, alte tipuri de reuniuni organizate și desfășurate în cadrul instruirii interne și sub egida instituțiilor și organizațiilor autohtone și din străinătate specializate.

Menționăm că în perioada raportată, în baza acordurilor de colaborare privind activitatea comună de formare profesională, semnate cu Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene și Universitatea de Studii Europene din Moldova, 7 angajați ai Centrului beneficiază de studii superioare gratuite de licență, masterat și doctorat.

2.4. Finanțe și administrare

Pentru anul 2022, planul de finanțare a Centrului din bugetul de stat a constituit 139396.8 mii lei.

Categoriile de cheltuieli, corespunzător bugetului precizat (139 396.8 mii lei) / executat (137 371.0 mii lei) au fost repartizate după cum urmează:

- cheltuieli de personal: 107 662.2 mii lei / 107 545.9 mii lei;
- bunuri și servicii: 12 533.3 mii lei / 11 591.7 mii lei;
- prestații sociale: 3 491.0 mii lei / 3 289.4 mii lei;
- alte cheltuieli: 580.4 mii lei / 580.3 mii lei;
- mijloace fixe: 9 760.0 mii lei / 9 211.1 mii lei;
- stocuri de materiale circulante: 5 370.0 mii lei / 5 152.6 mii lei.

2.5. Transparența, comunicarea, relații publice

Activitatea Centrului Național Anticorupție întotdeauna a fost în atenția publicului și a prezentat un interes sporit. Astfel, din partea instituției este asigurată o comunicare și o informare publică permanentă.

Principalul instrument de informare a publicului despre activitatea instituției este site-ul web oficial al Centrului www.cna.md, unde sunt plasate comunicate, rapoarte de activitate,

studii, analize strategice, rapoarte privind rezultatele evaluării integrității instituționale, rapoarte privind monitorizarea implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, precum și altă informație care reflectă întregul segment de activitate al instituției.

Astfel, în scopul informării publicului și asigurării transparenței Centrului, au fost elaborate și remise instituțiilor media 304 comunicate de presă, dintre care: 125 de comunicate pe tematica combaterii corupției, 50 – pe prevenirea corupției, 89 – pe tematica activității Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, 40 – pe alte categorii de subiecte, ce țin de activitatea instituției (discursuri, mesaje de felicitare, vizite de lucru sau de studiu ale conducerii sau angajaților Centrului). Comunicatele au fost plasate pe site-ul web al instituției www.cna.md, în limbile română și engleză, unde au adunat peste 321.000 de vizualizări în total, și au fost distribuite pe rețelele de socializare – Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, generând peste 7.595 de știri și circa 1.637.000 de vizualizări unice.

Au fost încărcate 55 de materiale video pe canalul YouTube al Centrului, care reflectă mai multe episoade ale POD_CAST-urilor Anticorupție și integritate pe înțelesul tuturor, video și stenograme ale convorbirilor, interviuri oferite de directorul Centrului și conducătorii subdiviziunilor invitați la emisiuni etc.

Un indicator important care reflectă rezultatele instituției, precum și eficiența comunicării este Barometrul Opiniei Publice. Astfel, conform BOP din noiembrie 2022, instituția s-a bucurat de un grad de încredere de 27% (datele din iunie 2021) din partea populației. Comparativ, în octombrie 2020, doar 16% din respondenți au optat pentru încredere în Centrul Național Anticorupție. Totodată, corupția rămâne a fi printre primele 3 probleme cu care se confruntă populația Republicii Moldova.

La fel de important este și Indicele Percepției Corupției, un clasament publicat anual de Transparency International, care măsoară ”nivelul perceput de corupție dintr-o țară, stabilit de către evaluări ale unor experți și sondaje de opinie”, unde, în anul 2022, Republica Moldova a ocupat poziția 91 din 180 de țări incluse în clasament, cu un scor de 39 (în comparație cu anul 2021, când a înregistrat scorul 36, cu poziția de 105 din 180).

3. ACTIVITATEA DE PREVENIRE A CORUPȚIEI. EDUCAȚIE ANTICORUPȚIE

3.1. Analiza corupției și a riscurilor de apariție a fenomenului

Analiza strategică și operațională, atribuită a Centrului prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. f) a Legii nr. 1104/2002, este efectuată în scopul analizei nivelului, tendințelor fenomenului corupției, a cauzelor și amenințărilor de corupție în domeniile social-economice ale Republicii Moldova, precum și în activitatea autorităților publice, a instituțiilor și organizațiilor de drept public și privat, analiza informațiilor și datelor privind acte de corupție, acte conexe corupției și fapte coruptibile, precum și asigurarea suportului analitico-informațional la solicitarea subdiviziunilor Centrului, Procuraturii Anticorupție și altor autorități publice.

Astfel, activitatea dată s-a desfășurat prin prisma determinantă a mai multor factori, dintre care se evidențiază:

- investigațiile efectuate de subdiviziunile CNA au determinat, în proporție de 85%, obiectivele rapoartelor de analiză;
- manifestarea tot mai sporită din ultimul timp a interesului ofițerilor CNA și a procurorilor pe marginea cazurilor complexe. Astfel, dacă în anii precedenți accentul demersurilor adresate către unitatea analitică se punea pe stabilirea conexiunilor între figuranți și activitatea persoanelor juridice, atunci în prezent, analiza proprietăților subiecților în coraport cu veniturile acestora au depășit 2/3 din totalul rapoartelor de analiză;
- schimbări esențiale au intervenit și în privința categoriei subiecților. Astfel, demersurile înaintate au vizat, tot mai frecvent, asemenea subiecți, precum judecători și președinți de instanțe judecătorești, procurori și conducători din cadrul sistemului Procuraturii și de aplicare a legii, diverși factori de decizie din cadrul altor autorități și instituții publice implicați în scheme de fraudare a banilor și patrimoniului public fie în legătură cu exercitarea nemijlocită a atribuțiilor acestora, fie în cadrul achizițiilor publice, etc.

În perioada de referință, au fost elaborate 9 rapoarte de analiză strategică și 370 de rapoarte de analiză operațională privind fenomenul corupției în cazurile investigate și în domeniile social-economice din Republica Moldova, precum și 21 de note analitice în privința candidaților pentru numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Analizele strategice s-au axat pe domeniul justiției, cel a achizițiilor publice, sectorul energetic și altele.

Din cele vizate, s-a evidențiat că practica judiciară pe infracțiunile de corupție și conexe celor de corupție, dedusă din analiza a 193 de sentințe pronunțate în perioada anului 2021, s-a rezumat la soluționarea a 367 de episoade săvârșite de 233 de inculpați. Potrivit datelor, vinovăția inculpaților a fost stabilită în 63% din cazuri cu pronunțarea sentințelor de condamnare, iar în alte 18% din cazuri, instanțele s-au pronunțat cu sentințe de încetare a proceselor penale pe temeiuri de nereabilitare. Pe restul 19% s-a dispus sentințe de achitare a persoanelor.

Pedeapsa cu privarea de libertate a fost aplicată în 71% din cazurile de condamnare, din care fiecare al 2-lea caz din 3, executarea pedepsei au fost suspendată condiționat. Amenzile

penale sunt aplicate de instanțele de judecată doar în 1 caz din 2, mărimea acestora fiind în mediu de 91.701 lei. Doar în 27% din toate cazurile de condamnare s-a aplicat pedeapsă de privare a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate, iar în cazul funcționarilor publici condamnați această rată a atins sub nivelul de 2 / 3.

Subsidiar, demersurilor oficializate în adresa autorităților competente, raportul de analiză a fost publicat pe pagina oficială a Centrului la compartimentul Studii și analize / Analize strategice sectoriale.

Aspecte îngrijorătoare au fost constatate și în rezultatul analizei practicii judiciare pentru anul 2021 pe marginea contravențiilor de corupție, în care s-a inclus un eșantion de 135 de hotărâri ale instanțelor de judecată de fond și 39 de decizii ale instanțelor de apel. Pe 33 de cauze contravenționale a fost aplicată pedeapsa cu amendă și privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau de a deține anumite funcții, ceea ce reprezintă doar 24% din totalul celor analizate. În alte 102 cazuri, instanța a decis încetarea procesului contravențional, dintre care, 45 de procese din motivul inexistenței faptului contravenției, 50 de procese din cauza expirării termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională și în 7 cauze procesul-verbal contravențional a fost declarat nul.

Analiza măsurilor de politică monetară prin prisma intereselor reprezentanților organelor de conducere a Băncii Naționale a Moldovei a scos în evidență că măsurile recente de majorare a ratei de bază s-au efectuat în condițiile în care 8 din 9 persoane responsabile de conducerea și organizarea Băncii Naționale a Moldovei au conexiuni directe și indirecte cu instituțiile financiare din RM (MAIB, OTP Bank, Victoria Bank) și străinătate, manifestate prin deținerea diferitor calități (interese personale), înregistrarea veniturilor salariale, înregistrarea veniturilor din deținerea conturilor de depozit, deținerea mijloacelor financiare pe alte diferite conturi, precum și deținerea cotelor părți din acțiunile acestora.

Analiza domeniului producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în Republica Moldova a stabilit vulnerabilități de corupție manifestate prin prezența grupurilor de interese și prin transparență insuficientă a procesului de eliberare a avizelor de racordare și celui de confirmare a statutului de producător eligibil. Datele analizate au scos în evidență că $\frac{3}{4}$ din totalul puterii electrice acceptate prin avize de racordare la rețea s-a concentrat în gestiunea doar a 20 de operatori economici (ceea ce reprezintă 2% din totalul solicitanților).

Similar, analiza sistemului achizițiilor publice a scos în evidență predispunerea autorităților contractante spre promovarea achizițiilor publice de valoare mică, pentru a evita domeniul de aplicare al Legii privind achizițiile publice. În acest sens, cifrele sunt îngrijorătoare, ori contractele încheiate în baza achizițiilor de mică valoare au depășit suma de 5 miliarde de lei, iar pentru comparație, valoarea contractelor încheiate urmare a demarării procedurilor de achiziție publică a constituit aproape 8,5 miliarde de lei. Totodată, datele analizate denotă indicii spre divizarea intenționată a achizițiilor publice în achiziții de mică valoare pentru a omite transparența procesului și favorizarea persoanelor cointerestate.

Vulnerabilități au fost stabilite și urmare a analizei eficienței procesului de documentare și sancționare contravențională a conducătorilor auto pentru conducerea transportului în stare de

ebrietate. Analiza hotărârilor instanțelor de judecată de fond pe cauzele contravenționale prevăzute de art. 233 Cod contravențional, a distins că rata cea mai mare de încetare a proceselor contravenționale persistă în cazurile pasibile de privarea de dreptul de a conduce unități de transport. Din numărul total de 374 de procese verbale examinate de instanțele judecătorești în temeiul art. 233 alin. (1) Cod contravențional în perioada anului 2021, au fost încetate 82 de cauze, iar 24 au fost declarate nule.

Analiza hotărârilor judecătorești a mai identificat și unele lacune și erori grave comise de agenții constatatori. Din cauzele deferite justiției, 67 de procese-contravenționale (peste 10%) au fost întocmite în privința persoanelor cărora în urma măsurărilor le-a fost stabilită concentrația de alcool în aerul expirat în limitele de 0,15 - 0,17 mg/L, adică la limita maximă admisibilă sau în limitele erorii tolerate a analizatorului și, respectiv, în condițiile inexistenței faptului contravenției.

În acest context, dintre autoritățile sesizate, se evidențiază Curtea Supremă de Justiție, care a respins examinarea demersului Centrului Național Anticorupție, referitor la recomandarea unificării practicii judecătorești în domeniu. Drept motiv, a fost invocat lipsa cvorumului Plenului CSJ.

Urmare a analizelor strategice elaborate și acțiunilor aferente acestora, au fost înaintate 32 de demersuri/sesizări în adresa subdiviziunilor Centrului și altor autorități (Guvern, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Curtea Supremă de Justiție, Primăria mun. Chișinău, Primăria mun. Bălți și Primăria mun. Cahul). Subsidiar, opiniei publice au fost prezentate 5 rapoarte de analiză strategică, fiind publicate pe site-ul oficial www.cna.md, la compartimentul Studii și analize, precum și prin diseminarea acestora de către instituțiile media.

Cu referință la analizele operaționale, acestea s-au axat în mare parte pe analiza proprietăților subiecților în coraport cu veniturile acestora, constituind astfel aproape fiecare a 3 analiză din 4. Analiza conexiunilor între figuranți au fost vizate în 25% din rapoartele de analiză, iar activitatea instituțiilor publice și agenților economici s-a rezumat la 9% din analize.

Astfel, analiza averilor în coraport cu veniturile a fost vizată în 268 de rapoarte de analiză operațională întocmite în perioada de raport.

Relevant, la faza de analiză a datelor conținute în sistemele informaționale și surse OSINT, au fost stabiliți indici unor presupuneri de nedeclarare a bunurilor imobile și mobile (584 de bunuri în valoare de circa 27,4 mln. lei), nedeclarare a veniturilor (92 de surse în sumă de circa 14,1 mln.lei); deținere a unor bunuri posibil înregistrate pe persoane terțe (727 de bunuri cu valoare de peste 124,8 mln), de declarare a împrumuturilor și donațiilor suspecte (în sumă de 162,9 mln.lei) menite să-și justifice achizițiile efectuate de subiecți.

Astfel, rapoartele de analiză au scos în evidență anumite fenomene în contextul eludării prevederilor Legii nr. 133 / 2016, și anume:

- subestimarea valorii proprietăților, în special de către subiecții legii, cu încadrarea acestora în limita valorii cadastrale pentru bunurile imobile sau indicarea unor prețuri

sub nivelul celor de piață în cazul mijloacelor de transport, tranzacțiile fiind aranjate prin contracte autentificate notarial;

- recurgerea la împrumuturi și donații obținute de la persoane apropiate sau terți (în special aflate peste hotare), autenticitatea cărora este dificilă de a fi verificată;
- folosirea bunurilor înregistrate pe numele entităților economice fondate și / sau administrate personal de funcționarii publici și prin persoane apropiate, pentru eludarea regimului juridic al declarării averii;
- cazuri frecvente de împrumuturi raportate de entitățile economice afiliate funcționarilor publici.

Totodată, deficiențe au fost întâlnite și în cazul analizelor strategice și operaționale privind domeniul achizițiilor publice. În acest sens, până în prezent, rămâne a fi neexecutat instrumentul investigatorului ca parte componentă a SIA „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) (Hotărârea Guvernului nr. 705 / 2018), menit să detecteze comportamentelor cu semne de acțiuni anticoncurențiale și de tricare a ofertelor.

Suportul analitico-informațional a fost prezent și în legătură cu exercitarea de către CNA a atribuției de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative și a atribuției de evaluare a integrității instituționale. În contextul dat, s-au examinat 26 de demersuri parvenite de la Direcția generală prevenirea corupției din cadrul Centrului, în vederea elaborării rapoartelor de expertiză anticorupție a proiectelor de acte normative și a rapoartelor de evaluarea a integrității instituționale.

Totodată a fost acordat suport analitico-informațional și în cadrul altor 56 de demersuri parvenite din adresa subdiviziunilor Centrului și Procuraturii Anticorupție, în legătură cu investigarea infracțiunilor de corupție și celor conexe, precum și un demers de la S. A. „Energocom” în legătură cu organizarea licitației de procurare a energiei electrice.

3.2. Expertiza anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative

Potrivit competenței atribuite prin lege, Centrul efectuează expertiza anticorupție a proiectelor de acte normative, care, în baza prevederilor art.25 alin. (3) lit. a) și art. 28 alin. (4) ale Legii nr. 82 / 2017, reprezintă o măsură de control al integrității în sectorul public. Totodată, în competența instituției este și avizarea proiectelor de acte normative pe segmentul de competență a Centrului.

Pe parcursul anului 2022, în cadrul Centrului au parvenit 1.319 materiale de la autoritățile publice, dintre care 1.285 au fost supuse avizării și expertizei anticorupție, în privința a 23 de materiale au fost întocmite răspunsuri ca urmare a examinării petițiilor, demersurilor și altor solicitări, iar 11 proiecte au rămas în examinare pentru anul 2023.

Au fost avizate și expertizate 1.298 de proiecte (cu luarea în considerare a 13 proiecte rămase în examinare din anul 2021). Respectiv au fost întocmite 821 de rapoarte de expertiză anticorupție și au fost expediate 477 de avize asupra proiectelor de acte normative.

Din numărul total de 821 de proiecte expertizate, 327 sunt proiecte de legi, 457 sunt proiecte de hotărâri ale Guvernului și 37 sunt proiecte de acte departamentale.

În rezultatul generalizării activității de expertiză a coruptibilității proiectelor de acte normative „legi”, s-a constatat că din totalul proiectelor expertizate, cu titlu de inițiativă legislativă a deputaților în Parlament au fost înaintate – 200 de proiecte, iar 127 de proiecte, au fost înaintate de către Guvern și alte entități (Autoritatea Populară a UTA Găgăuzia, Președintele Republicii Moldova etc).

Efectuând evaluarea în fond a proiectelor supuse expertizei au fost identificați – 2.555 de factori de corupție. Dintre aceștia cei mai răspândiți au fost:

- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative – 380;
- formulare ambiguă care admite interpretări abuzive – 303;
- lacună în drept – 265;
- atribuții care admit derogări și interpretări abuzive – 307.

Pentru perioada de referință, circa 59 % din totalul recomandărilor înaintate de experții Direcției legislație și expertiză anticorupție, în rapoartele de expertiză anticorupție au fost acceptate de autorii proiectelor. Ponderea de acceptare a recomandărilor înaintate în cadrul expertizei anticorupție este măsurată prin raportarea numărului riscurilor de coruptibilitate formulate în rapoartele de expertiză anticorupție la numărul recomandărilor acceptate și riscurilor eliminate de către autori din textul proiectelor aprobate/adoptate, retrase, respinse sau declarate nule.

Prioritatea I.3. *Transparența procesului legislativ și expertiza anticorupție* din Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2023, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 / 2017, prevede că Centrul efectuează monitorizarea paginilor web a Parlamentului și a ședințelor Guvernului în vederea identificării proiectelor care sunt pasibile expertizei anticorupție, dar autorii au evitat / ezitat să le transmită pentru efectuarea expertizei anticorupție. Astfel, pe partea ce ține de proiectele de legi plasate pe pagina web a Parlamentului, se constată că în anul 2022, au fost înregistrate 486 de inițiative legislative, dintre care 325 de proiecte sunt pasibile expertizei anticorupție. Din totalul proiectelor de legi pasibile expertizei anticorupție 2 inițiative legislative nu au fost supuse expertizei anticorupție, iar 3 inițiative legislative nu au fost publicate pe site-ul web al Parlamentului.

În același context, menționăm că, la 17.06.2020, a fost lansată platforma „reLAWed”, dezvoltată în cadrul proiectului „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității în Republica Moldova” implementat de PNUD în parteneriat cu CNA, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei. Prin intermediul platformei „reLAWed”, orice persoană poate semna legi sau acte normative ambigui ori interpretabile ce pot genera acte de corupție, care se examinează de Centru în vederea identificării riscurilor de corupție, după care se propun pentru modificare.

Pe parcursul anului 2022, au fost recepționate 16 semnalări depuse prin intermediul platformei „reLAWed” și au fost examinate 22 dintre acestea, având în vedere că 6 semnalări au rămas în examinare din anul 2021.

3.3. Evaluarea integrității instituționale

În conformitate cu Legea nr. 325 / 2013, evaluarea integrității instituționale are loc prin identificarea riscurilor de corupție în cadrul entităților publice și descrierea acestora, analiza factorilor care le generează, precum și oferirea recomandărilor de îmbunătățire a climatului de integritate instituțională. Totodată, entitățile publice supuse evaluării îi este acordat suport metodologic, în vederea elaborării planurilor de integritate, cu monitorizarea ulterioară a realizării acestora în scopul asigurării climatului de integritate și aprecierea progreselor realizate.

În perioada de raport, a fost finalizat procesul de evaluare în privința a 8 entități, după cum urmează: Agenția Rezerve Materiale; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență; Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale; Agenția Națională Sănătate Publică (ANSP); Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP) din cadrul IGP; Agenția Navală; Î. S. ”Calea Ferată a Moldovei”.

Evaluarea integrității instituționale realizată în privința ANSP și INSP (IGP) a inclus și etapa de testare a integrității profesionale.

Versiunea completă a rapoartelor privind rezultatele evaluării au fost remise în adresa entităților evaluate, inclusiv ministerelor de resort și plasate pe site-ul web al Centrului.

În contextul activităților desfășurate în perioada anului 2022, de către experții Centrului au fost identificate o serie de probleme aferente entităților evaluate și anume: implementarea deficitară a măsurilor anticorupție; coruptibilitatea actelor normative, inclusiv departamentale, dar și aplicarea deficitară a acestora; aplicarea defectuoasă a unor proceduri, cum ar fi controlul de stat sau achizițiile publice; eliberarea arbitrară / abuzivă a unor avize sanitare, inclusiv a autorizației sanitare de funcționare pentru unele domenii, activități sau produse nereglementate de cadrul normativ în vigoare etc. O altă carență sesizată vizează lipsa integrității profesionale a unor agenți publici, factor individual care a determinat înregistrarea unor rezultate negative ale testelor de integritate profesională. Astfel, nu toți agenții publici testați au înregistrat rezultate pozitive ale testelor de integritate.

În vederea asigurării și menținerii unui climat de integritate instituțională, inclusiv întru eliminarea sau minimalizarea impactului riscurilor de corupție asupra activităților entităților publice, experții CNA au prezentat entităților evaluate o serie de recomandări, în baza cărora au fost elaborate planuri de integritate. Astfel, entităților evaluate le-au fost oferite circa 350 de recomandări, îndeplinirea cărora vor permite reducerea manifestărilor de corupție în rândul agenților publici, inclusiv îmbunătățirea proceselor de lucru, care pot avea impact direct asupra anumitor categorii de cetățeni și agenți economici.

Consemnăm că, recomandările formulate în procesul de evaluare au fost integral preluate și incluse în planurile de integritate ale entităților evaluate, implementarea cărora periodic a fost verificată de către CNA. Prin urmare, în perioada de raport au fost elaborate 13 rapoarte de

monitorizare privind realizarea planurilor de integritate, care au fost publicate pe site-ul web al Centrului.

La situația din 01.01.2023, în derulare sunt 3 activități și anume: evaluarea integrității instituționale la Spitalul Clinic Republican "Timofei Moșneaga", Agenția de Inspectare a Monumentelor și evaluarea sectorială la 12 entități din domeniul „drumuri” (10 SA, 1 ÎM, 1 ÎS). De asemenea, sub monitorizare rămân a fi planurile de integritate ale 8 entități publice.

Un alt obiectiv esențial al evaluării integrității instituționale ține de minimalizarea impactului riscurilor de corupție asupra bunei guvernări, proces care presupune identificarea factorilor care pot influența buna desfășurare a activităților publice, gestionarea eficientă a resurselor publice, inclusiv care pot aduce prejudicii drepturilor omului urmare a admiterii unor abuzuri sau manifestări de corupție, acordând o atenție deosebită respectării principiului statului de drept.

În acest context, de menționat că nivelul de implementare al Planurilor de integritate ale entităților evaluate este de circa 90 la sută:

Entitățile evaluate a căror Planuri de integritate au fost scoase de sub monitorizare în anul 2022	Nivelul de realizare a Planului de integritate	Acțiuni care au fost realizate ulterior după expirarea termenului de implementarea a Planului de integritate
Agencia Moldsilva	Acțiuni realizate – 75% Parțial realizate – 15%	
Agencia Mediului	Acțiuni realizate – 90% Parțial realizate – 4% Nerealizate – 6%, dintre care 2 acțiuni din motive neimputabile entității	
Agencia pentru Supraveghere Tehnică	Acțiuni realizate – 87,5% Parțial realizate – 12,5%	
Departamentul Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și Calificare a Conducătorilor Auto din cadrul ASP	Acțiuni realizate – 88% Parțial realizate – 7% Nerealizate – 5% Notă: Unele acțiuni restante, inclusiv realizate parțial au fost executate integral după finalizarea perioadei de implementarea a Planului de integritate	2 acțiuni (5%) – apreciate ca nerealizate au fost realizate ulterior, pe parcursul anului 2022; 2 acțiuni din cele realizate parțial au fost executate integral

Cu referire la motivele nerealizării măsurilor restante, inclusiv a celor realizate parțial din Planurile de integritate ale entităților evaluate, menționăm că nu întotdeauna țin de responsabilitatea exclusivă a entității evaluate, acestea fiind interdependente de unii factori

externi, aflați în afara controlului entității publice. Din aceste considerente, impactul procesului de evaluare în unele cazuri poate fi perceput în timp. Cu titlu de exemplu se menționează Biroul Migrație și Azil (BMA) care a fost supus procesului de evaluare în anul 2020, iar unele măsuri restante au fost executate integral la finele anului 2022. Aici ne referim la aprobarea de către Guvern a proiectului de modificare a Legii nr.200 / 2010, care a fost elaborat urmare a identificării în procesul de evaluare a integrității instituționale a unor riscuri de corupție aferente procesului de acordare / prelungire a dreptului de ședere.

De menționat că, una dintre recomandările formulate de către experții CNA în procesul de evaluare în privința BMA, s-a referit la necesitatea modificării Legii nr.200 / 2010. Corespunzător, a fost elaborat proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, având drept scop materializarea propunerilor și recomandărilor CNA privind excluderea prevederilor contradictorii și a formulărilor ambigue identificate în aplicarea Legii prenotate și altor acte normative conexe, care generează interpretări abuzive, inclusiv riscuri eminente de corupție.

În concluzie, nivelul de implementarea a Planurilor de integritate și impactul acțiunilor planificate sunt direct dependente atât de implicarea și voința conducătorului entității evaluate, cât și de unii factori externi, inclusiv politici.

O practică pozitivă înregistrată în anul 2022, urmare a desfășurării procesului de evaluare, vizează încetarea eliberării de către ANSP a unor avize sanitare pentru unele produse alimentare care nu țin de domeniul său de competență, ci al ANSA, inclusiv pentru unele domenii / activități nereglementate de cadrul normativ în vigoare. Suplimentar, a fost exclusă practica excesivă de avizarea sanitară a studiilor de fezabilitate pentru amplasarea anumitor obiective, proiecte, centre etc, din considerentul că asemenea tip de serviciu sanitar / act permisiv nu este reglementat de legislația specială. Situația dată este valabilă și pentru autorizațiile sanitare de funcționare care erau eliberate arbitrar pentru unele activități nereglementate de legislația sanitară. Aceste premise puteau servi drept temei pentru admiterea unor abuzuri la efectuarea controalelor de stat.

Complementar, urmare a recomandărilor CNA, ANSP a elaborat și prezentat Ministerului Sănătății spre promovare regulamente sanitare pentru unele produse și servicii supuse autorizării sanitare pentru care nu erau aprobate norme sanitare. Astfel, în procesul de evaluare s-a constatat că acest vid legislativ făcea imposibilă, formală sau discreționară procedura de autorizare a unui șir de produse și servicii.

Totodată, la recomandarea Centrului au fost înaintate propuneri de operare a modificărilor de rigoare la Legea cu privire la dispozitivele medicale, care admite introducerea în țară și plasarea pe piața Republicii Moldova a unor produse biocide (substanțe dezinfectante) fără a fi supuse procedurii de înregistrare de stat și supraveghere din partea ANSP. Actualmente, Planul de integritate al ANSP este la etapa de implementare, astfel că un șir de alte probleme identificate în procesul de evaluare urmează a fi excluse ulterior, urmare a realizării acțiunilor din plan.

Urmare a finalizării procesului de evaluare în privința entităților, au fost întocmite 3 procese-verbale contravenționale în privința:

- șefului Centrului sanitar epidemiologic al ÎS "Calea Ferată a Moldovei", amenda achitată;
- șefului – adjunct al CSP Orhei al Agenția Națională Sănătate Publică, contestat în instanță;
- inspectorului superior al CSP Orhei al Agenția Națională Sănătate Publică, contestat în instanță.

3.4. Testarea integrității profesionale

Activitatea pe segmentul testării integrității profesionale, a avut loc prin: efectuarea activităților de testare a integrității profesionale, în scopul asigurării integrității profesionale ale agenților publici, prevenirii și combaterii corupției în cadrul entităților publice, precum și ținerea cazierului privind integritatea profesională a agenților publici și eliberarea certificatelor de cazier privind integritatea profesională a agenților publici

Astfel, pe parcursul anului 2022, testării integrității profesionale au fost supuși agenții publici din: Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP și entitățile publice de drept privat cu atribuții în domeniul întreținerii și reabilitării drumurilor.

De asemenea, a fost finalizat procesul de evaluare a integrității instituționale în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

La Agenția Națională pentru Sănătate Publică și entitățile din subordine, decizia de inițiere a testării integrității profesionale a fost aprobată la 22.02.2021 și autorizată prin încheierea judecătorului din 01.03.2021, pe un termen de 6 luni.

Prin încheierea instanței de judecată din 29.11.2021, au fost apreciate rezultatele testării integrității profesionale ale 36 agenți publici din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătatea Publică și entităților din subordine după cum urmează:

- au înregistrat rezultat negativ al testului de integritate profesională, încălcând prevederile art. 7, alin. (2), lit. a) de neadmitere a manifestărilor de corupție – 7 persoane;
- a înregistrat rezultat negativ al testului de integritate profesională, încălcând prevederile art. 7, alin. (2), lit. b) de denunțare imediată organelor competente a oricărei tentative de a fi implicat în manifestări de corupție – 1 persoană;
- au înregistrat rezultat pozitiv – 7 persoane;
- au înregistrat rezultat neconcludent – 21 de persoane.

În cadrul testării integrității profesionale au fost transmise mijloace bănești în sumă totală de 3.100 lei, care au fost restituite benevol de agenții publici testați.

Agenților publici le-au fost aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: concedierea din funcție publică – 6; muștrare aspră – 1; muștrare – 5 și avertisment – 7. În premieră, a fost sancționat un agent public care nu a fost supus testului de integritate profesională, însă entitatea publică examinând înregistrările audio / video a testelor de integritate profesională a constatat încălcări în activitatea de serviciu a agentului public. Doi agenți publici au contestat sancțiunile disciplinare de concediere din funcție publică.

În privința Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, decizia de inițiere a testării integrității profesionale, a fost aprobată la 24.08.2021 și autorizată prin încheierea judecătorului din 07.09.2021 pe un termen de 6 luni.

Raportul privind rezultatele testării integrității profesionale a fost prezentat Inspectoratului General al Poliției la 05.07.2022. În cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică au fost înregistrate 93 de rezultate ale testării integrității profesionale după cum urmează:

- au înregistrat rezultat negativ al testului de integritate profesională, încălcând prevederile art. 7, alin. (2), lit. a) de neadmitere a manifestărilor de corupție – 69 de persoane;
- au înregistrat rezultat negativ al testului de integritate profesională, încălcând prevederile art. 7, alin. (2), lit. b) de denunțare imediată organelor competente a oricărei tentative de a fi implicat în manifestări de corupție – 14 persoane;
- au înregistrat rezultat pozitiv – 2 persoane;
- au înregistrat rezultat neconcludent – 8 persoane.

În cadrul testării integrității profesionale au fost transmise mijloace bănești în sumă totală de 14.200 lei și 150 de euro.

În context, este de menționat că 72 de agenți publici au contestat rezultatele testării integrității profesionale în instanța de judecată. În cadrul acestor dosare, Centrul a înaintat cereri reconvenționale, prin care a solicitat recuperarea mijloacelor bănești de la agenți publici care le-au primit de la testori.

La entitățile publice de drept privat cu atribuții în domeniul întreținerii și reabilitării drumurilor, decizia de inițiere a testării integrității profesionale a fost aprobată la 04.04.2022 și autorizată prin încheierea judecătorului din 11.04.2022 pe un termen de 6 luni.

Au fost înregistrate 33 de rezultate, după cum urmează:

- rezultat negativ al testului de integritate profesională, încălcând prevederile art. 7, alin. (2), lit. a) de neadmitere a manifestărilor de corupție – 10 persoane;
- au înregistrat rezultat negativ al testului de integritate profesională, încălcând prevederile art. 7, alin. (2), lit. b) de denunțare imediată organelor competente a oricărei tentative de a fi implicați în manifestări de corupție – 9 persoane;
- au înregistrat rezultat pozitiv – 10 persoane;
- au înregistrat rezultat neconcludent – 4 persoane.

Procesul evaluării integrității instituționale este în desfășurare (etapa a III-a).

3.5. Educare și sensibilizare anticorupție

Educarea și sensibilizarea anticorupție are loc prin: realizarea instruirilor anticorupție în cadrul entităților publice și a mediului de afaceri, realizarea măsurilor de sensibilizare și educare a populației, interacțiune cu societatea civilă și mediul de afaceri, cu sursele mass-media, platformele on-line de specialitate, asigurarea consilierii entităților în implementarea măsurilor de asigurare a integrității instituționale, organizarea și coordonarea activităților de voluntariat și gestionarea platformei de instruire on-line.

Astfel, pe parcursul perioadei de raport, Centrul a desfășurat 439 de instruiți în domeniul integrității și anticorupției, pentru 17.746 de persoane. Din ele: agenți publici – 15.242 de persoane, 402 instruiți; elevi și studenți – 2.354 de persoane, 34 de instruiți; sectorul privat – 150 de persoane, 3 instruiți.

Activitățile de educare și sensibilizare în sectorul public s-au desfășurat atât în cadrul entităților publice, Centrelor de Instruire ale instituțiilor publice, cât și în cadrul campaniilor de sensibilizare și informare, în principal menționăm, Centrul în colaborare cu: SPIA, MAI, ANI, Direcțiile teritoriale de învățământ „Integritate: credibilitate în sistemul educațional”, Direcția generală asistență medicală și socială a Primăriei mun. Chișinău, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ASP „Integritate pentru servicii publice de calitate”, Agenția „Moldsilva”, Ministerul Mediului „Păduri fără corupție”, IGP „Denunță! Atitudinea ta contează!”, Ministerul Sănătății-CNAM-AO „HOMECARE” „Integritate pentru sănătate”, MEC-ANCE „Fără corupție la BAC”, voluntarii anticorupție CNA „O lecție de integritate în școala / universitatea mea”, AAIJ-ANI „Integritatea: precondiție pentru prevenirea riscurilor de corupție”, Î. S. „Calea Ferată din Moldova „Integru pe șine” și UTM.

Pe platforma guvernamentală e-learning „Anticorupție și Integritate” în perioada de raport, s-au autoinstruit funcționarii publici din: Consiliul Raional Ialoveni, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Centrul de Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, I. P. „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Educației și Cercetării, I.P. „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio”, ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Mediului, Serviciul Fiscal de Stat. Participanți autentificați pe platformă sunt 2.387 de agenți publici. Au primit Certificat de absolvire al cursului 2.365 de cursanți.

În sectorul privat, Camera de Comerț și Industrie și Agenția pentru Proprietate Intelectuală în parteneriat cu Centrul, în cadrul Galei Businessului Moldovenesc „Marca Comercială a anului 2021”, au premiat cu trofeul integrității 6 companii private, și anume: la categoria „Întreprinderi mici”, premiul a fost acordat SRL „EXPRES-TEST-AUTO”; la categoria „Întreprinderi mari” au fost premiate, ÎM Orange SA, ÎM Moldcell, SA SRL METRO, SRL KAUF LAND și SA OTP BANK.

În scopul întreprinderii măsurilor de sensibilizare și educare pentru societate, au fost organizate 6 ediții de Pod_Cast-uri „Anticorupție și Integritate pe înțelesul tuturor”, unde în calitate de invitați au fost:

- reprezentantul Procuraturii Anticorupție „Locul și rolul Procuraturii Anticorupție”;
- reprezentanta sistemului justiției „Integritate – valoare fundamentală în asigurarea unei justiții independente și eficiente”;
- fostă voluntară anticorupție „Rolul voluntarului anticorupție în dezvoltarea unei societăți integre”;

- directorul Centrului „Centrul Național Anticorupție – promotor al valorilor europene”;
- angajata Direcției educație anticorupție a Centrului „Corupția: etimologie, noțiune, istoric, forme și clasificare”;
- angajata Direcției cooperare internațională a Centrului „Tânără generație de ofițeri ai CNA – provocări așteptări, vocație”.

Pentru educarea și sensibilizarea tinerilor, au fost organizate și coordonate activitățile de voluntariat prin:

- realizarea Pod_Cast-lui ”Integritate pe înțelesul tinerilor – 3 ediții, 3 voluntari anticorupție;
- activitate de instruire inițială a voluntarilor anticorupție;
- desfășurarea concursului Quiz Pro-Integritate;
- elaborarea posterului „Știați...că” cu curiozități despre corupție;
- elaborarea spotului video pentru rubrica „File din istorie”;
- elaborarea posterelor privind „Felicitări pentru voluntari”;
- elaborarea posterelor de informare și sensibilizare în cadrul campaniilor de informare și sensibilizare;
- elaborarea posterelor cu privire la activitățile / evenimentele Centrului Național Anticorupție;
- elaborarea logoului voluntarilor anticorupție;
- elaborarea unui poster cu ocazia sărbătorilor pascale;
- elaborarea filmulețului cu ocazia celebrării Zilei Europei;
- participarea în cadrul campaniei de informare și sensibilizare anticorupție „Integritatea pe înțelesul copiilor”;
- elaborarea posterului cu ocazia celebrării Zilei Internaționale a Studenților;
- organizarea vizitei de studiu la Centru ai membrilor Asociației Europene a Studenților în Drept-ELSA, ULIM;
- activitate de instruire pentru voluntarii anticorupție privind activitatea poligrafologului;
- desfășurarea Campaniei de informare „O lecție de integritate în școala/universitatea mea” de către voluntarii anticorupție;
- elaborarea aplicației Quest-ului Pro Integritate;
- participarea la festivalul dedicat Zilei Internaționale a Tineretului, desfășurat la Ștefan Vodă;
- participarea al training-ului „Responsabilizarea socială în sănătate”, organizat de AO „HOMECARE”;
- participarea în cadrul procesului de judecată simulat de la judecătoria Ungheni;
- participarea în cadrul Galei voluntarilor anticorupție ai Centrului Național Anticorupție;
- participarea în cadrul flash-mob-ului „Sunt integru! Fii și tu!”;
- scrierea și prezentarea Urăturii Pro Integritate;

- participarea la 2 sesiuni de training pentru voluntarii anticorupție ai Centrului, la tema „Anticorupție și Integritate”;
- participarea în cadrul mesei rotunde „Tineri Pro-Integritate”, desfășurată sub egida America House și Asociația pentru Inovare, Educația și Dezvoltarea Tineretului;
- participarea în cadrul Forumului Bunelor Practici în Domeniul Voluntariatului, organizat de America House, Asociația pentru Inovare, Educația și Dezvoltarea Tineretului, DGETS și Centrul Municipal de Tineret;
- participarea la organizarea și desfășurarea celei de-a 21-a Conferințe Profesionale Anuale EPAC / EACN și Adunări Generale.

În perioada de raport, în procesul de interacțiune cu societatea civilă, au avut loc următoarele colaborări:

- A.O. Camera de Comerț și Industrie a R. Moldova – colaborare interinstituțională Centrul Național Anticorupție – Camera de Comerț și Industrie și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind concursul „Marca comercială a anului” la nominalizarea „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”;
- A.O. „HOMECARE” și A.O. „CASAMED” – parteneriat privind proiectul „Integritate pentru sănătate” în domeniul medicinei;
- A.O. „Centrul Analitic Independent EXPERT Grup” – parteneriat privind realizarea cursului „Anticorupție și Buna Guvernare” în cadrul ASEM. A fost asigurată o vizită de studiu la Centru pentru grupul de audienți ai cursului de instruire;
- A.O. Friedrich Ebert – masă rotundă „Evaluarea judecătorilor: fără drept de apel?”;
- A.O. „Asociația Europeană a Studenților în Drept – ELSA, ULIM – vizită de studiu la Centru;
- A.O. „America House Chișinău” – vizită de studiu în cadrul Centrului a participanților programului de instruire non-formală „Tinerii PRO-integritate”.

Prin intermediul mass-media, procesul de sensibilizare și educare a avut loc prin intermediul participării la emisiuni TV și Radio, și anume:

- Teleradio-Moldova – emisiunea „Ora copiilor” – tematica privind regimul juridic al cadourilor;
- Radio SPUTNIC – privind lansarea campaniei de informare Centrul Național Anticorupție în comun cu Direcția generală asistență medicală și socială a Primăriei mun. Chișinău;
- Postul Radio „Vocea Basarabiei” – privind lansarea campaniei de informare „Integritate pentru servicii publice de calitate” și „Păduri fără corupție”;
- TVR Moldova la emisiunea „Telematinal” și la emisiunea „Obiectiv comun” prin intervenție de pe platforma ZOOM – privind campania „Păduri fără corupție”;
- postul de radio ECOFM – privind Campania „Păduri fără corupție”;
- Moldova 1 și SorTV – interviu privind campaniile de informare și sensibilizare în teritoriu;

- TVR-Moldova, emisiunea „Obiectiv comun” – intervenție pe ZOOM privind campania de informare „Fără corupție la BAC”;
- Tezaur Media TV – campaniile de informare și sensibilizare în teritoriu;
- Moldova 1, emisiunea „Buna dimineața” și Canal 2 emisiunea „Acasă” – lansarea campaniei de informare și sensibilizare Centrul Național Anticorupție în comun cu Universitatea Tehnică a Moldovei;
- TVR Moldova, Radio Moldova 1 și postul TV 6 – activitățile de educație anticorupție desfășurate în săptămâna anticorupție.

4. ACTIVITATEA DE COMBATERE A CORUPȚIEI. LINIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

4.1. Examinarea plângerilor și petițiilor cetățenilor

În perioada de raport, ofițerii Centrului au examinat 4.177 de plângeri, cereri, demersuri, petiții și alte materiale. În procesul cercetării infracțiunilor, au fost primiți în audiență și chestionați 15.825 de cetățeni.

La Linia Națională Anticorupție, au fost recepționate 2.410 apeluri ale cetățenilor.

Pentru facilitarea interacțiunii cu cetățenii, conducerea Centrului a organizat și desfășurat 35 de audiențe.

De la organele supreme de stat (Guvern, Parlament, Președinție) au parvenit și s-au examinat 1.411 demersuri și interpelări.

4.2. Depistarea și investigarea infracțiunilor de corupție

În perioada de bilanț, ofițerii de investigații ai Centrului au depistat 539 de infracțiuni, din acestea – 401 fiind infracțiuni de corupție și conexe corupției, iar – 140 de alte categorii.

Luând în considerare faptul că, la baza activității speciale de investigație stă un complex de măsuri de descoperire și curmare a infracțiunilor și a persoanelor care le comit, menționăm că din totalul de infracțiuni descoperite – 269 constituie rezultatul prelucrării informațiilor operative, recepționate de ofițerii de investigații.

Analiza grafică a infracțiunilor depistate este reflectată în Anexa nr. 2.

De asemenea, în perioada de raport, urmare a măsurilor speciale de investigații și de urmărire penală au fost realizate 54 de rețineri în flagrant delict a făptuitorului.

În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile depistate sunt: 21 – deosebit de grave, 372 – grave, 75 – mai puțin grave și 73 – ușoare (conform Anexei nr. 2).

Conform infracțiunilor depistate, entitățile afectate de corupție sunt: autorități publice locale, primării, întreprinderi comerciale, organele Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Întreprinderi de Stat, Agenția Servicii Publice, Serviciul Vamal, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Ministerul Educației și Cercetării etc. (conform Anexei nr. 2).

Pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție și conexe corupției, Centrul a identificat și cercetat penal subiecți, precum: inspectori de poliție, funcționari din domeniul sănătății, șefi de instituții autonome din cadrul autorităților, primari și vice-primari, directori / adjuncți de întreprinderi de stat, inspectori ai Agenției Servicii Publice, președinți de raion, angajați ai primăriilor, inspectori vamali, șefi / adjuncți ai departamentelor din cadrul autorităților, consilieri din cadrul Consiliilor, angajați ai autorităților supreme de stat, funcționari ai Consiliilor raionale, miniștri, secretari de stat, inspectori fiscali, judecători, inspectori ANSA, procuror, ofițer de urmărire penală, conducător de partid etc. (conform Anexei nr. 2).

În sectorul privat și liber profesionist au fost vizate 258 de persoane, inclusiv: 80 % persoane fizice, 15 % directori de întreprinderi și organizații private, 3 % executori judecătorești, 2 % avocați (conform Anexei nr. 2).

Schemele infracționale stabilite în procesul de investigare a infracțiunilor / cauze penale sunt expuse detaliat în Anexa nr. 3.

În perioada de raport, ofițerii Centrului au examinat 61 de contravenții, din ele: 47 – privind excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 8 – privind abuzul de putere sau abuzul de serviciu; 3 – privind luarea sau darea de recompensă nelegitimă sau de folos material, 2 – privind participarea ilegală a funcționarului public, a persoanei cu funcție de demnitate publică la activitatea de întreprinzător și 1 – privind excesul de putere în cazul documentelor în format electronic.

La fel, o acțiune prioritară pentru instituție este activitatea de căutare, în pofida faptului că, în Legea nr. 1104 / 2002, lipsesc prevederi referitoare la atribuția de efectuare a investigațiilor în vederea căutării învinuitului.

Această lacună în legea specială, și anume atribuția de efectuare a investigațiilor în vederea căutării învinuitului, generează exercitarea unor atribuții excesive, improprii statutului Centrului.

Astfel, în perioada de raport au fost înregistrate următoarele rezultate:

1.	Numărul de persoane aflate în căutare la începutul perioadei de raport (la 01.01.2022)	învinuiți, condamnați, inculpați	102
2.	Numărul de persoane anunțate în căutare pe parcursul perioadei de raport	învinuiți, condamnați, inculpați	27
3.	Numărul de persoane, din cele anunțate în căutare, stabilite / reținute pe parcursul perioadei de raport	învinuiți, condamnați, inculpați	15
4.	Dosare de căutare expediate conform competenței		0
5.	Numărul de persoane din cele anunțate rămase în căutare la sfârșitul perioadei de raport 31.12.2022	învinuiți, condamnați, inculpați	114

Urmare a întreprinderii întregului spectru de acțiuni necesare – 63 de persoane au fost localizate, dintre care – 30 sunt cetățeni ale altor state și nu pot fi extrădați, iar – 32 au fost localizate peste hotarele țării, dar nu există mandat de arest în privința acestora.

5. ACTIVITATEA DE URMĂRIRE PENALĂ

5.1. Exercițarea urmăririi penale

Atribuția de urmărire penală este efectuată pe procesele și cauzele penale date în competență conform legii. Totodată, de către organul de urmărire penală al Centrului, sunt examinate sesizările și comunicările despre infracțiuni, fiind astfel urmărit scopul de prevenire, depistare, cercetare și curmare a infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției.

Astfel, organul de urmărire penală, în perioada vizată, a avut în gestiune 1.168 de cauze penale, dintre care:

- 754 reținute spre cercetare;
- 487 pornite de către ofițerii de urmărire penală ai Centrului;
- 235 parvenite conform competenței, de la alte organe de urmărire penală;
- 306 finalizate;
- 181 – deferite justiției.

Din numărul de 487 de cauze penale pornite de către ofițerii de urmărire penală:

- 234 au constituit infracțiuni de corupție: (113 – corupere pasivă, 45 – corupere activă, 66 – trafic de influență, 6 – luare de mită, 1 – darea de mită, 1 – delapidarea mijloacelor din fonduri externe, 1 – primirea remunerației ilicite în legătură cu deservirea populației);
- 105 infracțiuni conexe celor de corupție (2 – exercitarea atribuțiilor de serviciu în conflict de interese, 64 – abuz de putere, 8 – exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 2 – neglijență în serviciu, 15 – îmbogățire ilicită, 9 – fals în actele publice, 5 – abuzul de serviciu privat);
- 148 din alte categorii de infracțiuni (37 – escrocherie, 14 – delapidarea averii străine, 17 – spălarea banilor, 3 – falsul informatic, 2 – denunțarea falsă, 1 – favorizarea infracțiunii, 15 – falsul în declarații, 42 – confecționarea documentelor false, 17 – alte infracțiuni).

După gravitatea de comitere a infracțiunilor, cauzele penale se divizează în:

- de corupție: 17 – ușoare, 2 – mai puțin grave, 211 – grave, 4 – deosebit de grave;
- conexe corupției: 16 – ușoare, 5 – mai puțin grave, 78 – grave, 7 – deosebit de grave;
- alte categorii: 56 – ușoare, 33 – mai puțin grave, 38 – grave, 20 – deosebit de grave.

În perioada de raport, ofițerii de urmărire penală ai Centrului au finalizat 306 cauze penale. Din ele, 181 (+ 90 conexe) în privința a 243 persoane învinuite au fost deferite justiției. Concomitent, 166 de cauze penale, în privința a 223 de învinuiți le-au constituit cauzele penale pornite pe infracțiuni de corupție și conexe acestora.

În 125 de cauze penale (+57 conexe), urmărirea penală a fost clasată / încetată din diferite motive, inclusiv în 4 cauze penale, pe motive de nereabilitare: în temeiul art. 275, pct. 4), 5) și 9) Cod de procedură penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, decesul făptuitorului și când există alte circumstanțe prevăzute de lege, care exclud urmărirea penală.

Din ele, 112 (+49 conexe) sunt din categoria infracțiunilor de corupție și conexe acestora, dintre care 46 de cauze au parvenit de la alte organe de urmărire penală și pe 20 cauze penale, 71 de persoane au fost scoase de sub urmărirea penală, precum și 13 (+8

conexate) cauze penale, dintre care 10 pornite de organul de urmărire penală al Centrului, sunt din alte categorii de infracțiuni, 6 persoane au fost scoase de sub urmărire penală, în cadrul a 5 cauze penale.

De asemenea, în această perioadă, ofițerii de urmărire penală ai Centrului au soluționat 67 de cauze penale (17 remise în judecată, 50 clasate) din anii precedenți (2003-2021) .

În alte 24 de cauze penale, urmărirea penală a fost suspendată din diferite motive, inclusiv 19 în legătură cu eschivarea învinuitului de la urmărire penală și 5 în legătură cu neidentificarea persoanei care a comis infracțiunea.

5.2. Procese penale examinate

Suplimentar la cauzele penale, în procedura organului de urmărire penală, spre examinare, în conformitate cu prevederile art. 274 Cod de procedură penală, au fost înregistrate 863 de procese penale și în privința a 150 de procese penale a fost dispus control suplimentar (restituite sau anulate hotărârile anterioare de neîncepere a urmăririi penale), dintre care, în perioada de referință, au fost soluționate – 1.020 de procese penale, inclusiv pe 487 au fost pornite cauze penale, 506 au fost înaintate procurorului cu propunere de neîncepere a urmăririi penale, 22 anexate la alte procese și cauze penale, iar 5 au fost expediate, conform competenței, altor organe de urmărire penală.

5.3. Asigurarea și respectarea drepturilor omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere

În perioada de raport, ofițerii de urmărire penală au reținut 194 de persoane, dintre care, în privința a 162 de persoane a fost solicitat arestul preventiv. În privința a 63 de persoane, instanțele de judecată au dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest. Din totalul numărului de persoane reținute, 23 au fost eliberate de procurori, 70 de persoane au fost arestate la domiciliu, 23 de persoane au fost eliberate provizoriu sub control judiciar, față de 10 persoane a fost aplicată obligarea de a nu părăsi țara și 1 eliberat după expirarea termenului de reținere.

În izolatorul de urmărire penală al Centrului, în perioada de raport au fost plasate 204 de persoane, din acestea 105 persoane au fost eliberate cu schimbarea măsurii preventive, iar 97 de persoane au fost transferate la alte locuri de detenție ale Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Este de menționat că, condițiile de detenție în izolatorul de urmărire penală al Centrului și eforturile depuse în vederea corespunderii acestora cu standardele stabilite, pentru asigurarea respectării drepturilor persoanelor reținute / deținute în izolator, este înalt apreciată de membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii din cadrul Oficiului Avocatului Poporului.

Comportamentul și atitudinea angajaților izolatorului față de deținuți, sunt apreciate ca fiind demne, echilibrate și respectuoase. Aceeași atitudine, s-a constatat și în cazul deținuților față de angajați. În acest sens, Consiliul a observat elemente de securitate și comunicare eficientă, bazată pe respect reciproc, fapt ce permite deținuților să se simtă

confortabil, fiind determinată lipsa situațiilor de criză, a tentativelor de suicid sau automutilare în cadrul izolatorului.

6. ACTIVITATEA DE ASIGURARE OPERATIVĂ

Subdiviziunea de asigurare operativă din cadrul Centrului, are misiunea de a contribui la realizarea obiectivelor instituției prin efectuarea și asigurarea suportului operativ-tactic, operativ-tehnic, tehnico-criminalistic, informațional și telecomunicații, a măsurilor speciale de investigație și acțiunilor de urmărire penală.

Astfel, pe parcursul perioadei de raport, obiectivele de activitate subdiviziunii au fost axate pe realizarea sarcinilor și anume: asigurarea și participarea la activitatea specială de investigații, acțiuni de urmărire penală; efectuarea expertizelor judiciare și constatărilor tehnico-științifice și elaborarea, administrarea și dezvoltarea sistemelor informaționale al Centrului.

În scopul asigurării și participării la activitatea specială de investigații și acțiuni de urmărire penală au fost realizat următoarele măsuri:

- asigurarea executării, în comun cu subdiviziunile specializate și de urmărire penală ale Centrului și procuraturilor specializate a 1.369 de mandate judecătorești și ordonanțe ale procurorului cu privire la efectuarea măsurilor speciale de investigații;
- au fost executate 408 solicitări ale organului de urmărire penală al Centrului și Procuraturii Anticorupție, în temeiul cărora a fost asigurat suportul necesar pentru instrumentarea cauzelor penale, cele mai multe solicitări fiind în domeniul tehnologiilor informaționale și al comunicațiilor, precum și în aplicarea mijloacelor tehnice audio-video care permit stabilirea unor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei penale.

În rezultatul efectuării unei analize judicioase privind posibilitățile realizării eficiente a sarcinilor de bază încredințate, s-a depus efort pentru consolidarea mijloacelor tehnice speciale de investigație, tehnologiilor informaționale și de expertiză judiciară prin dotarea cu echipament special și tehnic performant, soft-uri și aplicații dedicate, însoțite de instruirea colaboratorilor, aspecte absolut indispensabile activității de cercetare, documentare și combatere a infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției.

De asemenea, în scopul înregistrării progreselor la investigarea faptelor infracționale au fost elaborate propuneri pentru dotarea subdiviziunilor Centrului cu tehnica și echipamentul necesar, tehnologii IT, consultanță în domeniile de activitate și cursuri de instruire a angajaților.

Cu privire la efectuarea expertizelor judiciare și a constatărilor tehnico-științifice, în perioada de raport au parvenit spre executare 366 de ordonanțe de efectuare a expertizelor judiciare și ordonanțe de efectuare a constatărilor tehnico-științifice.

Din totalul de solicitări parvenite au fost executate 355: 170 – criminalistice; 18 – expertize economico-financiare; 167 din domeniul IT; inclusiv 38 de materialele restante din anul 2021, care au fost executate în anul curent.

Menționăm că, experții judiciari din cadrul Centrului asigură executarea rapoartelor de constatare tehnico-științifică, a expertizelor judiciare și a celor extrajudiciare în toate domeniile

expertizei criminalistice tradiționale, a tehnologiilor informaționale, fonoscopice, chimico-judiciare, economico-financiare, iar din trimestrul IV al anului 2022 efectuează inclusiv și expertize judiciare în domeniul construcției.

Totodată, a fost posibilă renovarea bazei tehnico-criminalistice, dotarea și amenajarea laboratorului de expertize judiciare cu:

- un aparat de numărat bani, cu detectare bancnote în infraroșu și ultraviolet;
- o trusă criminalistică pentru cercetare la fața locului;
- 3 lupe cu iluminare;
- 3 detectoare pentru verificarea documentelor cu lumină albă reflectată, ultraviolet UVA și UVC;
- soft „CELEBRITE” pentru examinarea dispozitivelor mobile.

În procesul de elaborare, administrare și dezvoltare a sistemelor informaționale ale Centrului, la compartimentul – implementarea, dezvoltarea și mentenanța portalului public e-Integritate Instituțională: a fost majorat spațiului pe MCloudul guvernamental pentru găzduirea portalului; a fost actualizat certificatul de securitate pentru pagina web – portal.cna.md; au fost semnalate către elaboratori erorile apărute în sistem, asupra cărora până în prezent se lucrează; a fost asigurată mentenanța modului „Raportare strategie” și a modului „Evidență și eliberare a certificatelor de cazier privind integritatea profesională”; a fost instalat un server de VoIP telefonie pentru recepționarea apelurilor în formă digitală și propuse ajustări pentru modulul Sesizări a Sistemului informațional „e-Integritate Instituțională”, în scopul optimizării mecanismului de recepționare a apelurilor la Linia Națională Anticorupție prin implementarea unei soluții tehnice de tip Call Center, cu suportul proiectului PNUD. Modulul este în regim de test.

La compartimentul – crearea și configurarea sistemelor informaționale destinate asigurării activității speciale de investigații și evidența bunurilor infracționale indisponibilizate: a fost implementat sistemul de evidență a Rapoartelor informative; a fost elaborat sistemul informațional de evidență a măsurilor speciale de investigații efectuate în cadrul Centrului; conform conceptului tehnic SIA ARBI aprobat prin HG nr. 34 / 2020, la solicitarea ARBI în primul semestru al anului a fost inițiată elaborarea unei aplicații web care permite evidența informațiilor cu privire la sechestre și bunurile infracționale indisponibilizate, utilizat până în prezent.

În cadrul implimentării unui sistem intern de circulație electronică a documentelor cu utilizarea infrascurii de semnătură digitală: a fost încheiat un contract cu I. P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” în scopul prestării serviciilor de acces și actualizare a produsului software „e-Administrare. Managementul Documentelor. Controlul executării Documentelor”.

A avut loc o ședință privind schimbul de experiență pentru implementarea sistemelor similare cu Ministerul Justiției și Secretariatul Parlamentului. Ca urmare a fost identificat sistemul informațional „e-Cancelaria”, componentele căruia sunt ajustate la necesitățile

instituției și care a fost configurat pe serverul intern al Centrului. Au fost create conturi de acces la sistem pentru angajații Centrului. În rezultatul modificărilor operate, de la începutul anului 2023 Centrul a trecut la înregistrarea și evidența electronică a documentelor prin SI „e-Cancelaria”.

7. RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE

Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale (în continuare – Agenție) este o subdiviziune autonomă specializată în cadrul Centrului, a cărei atribuții sunt:

- efectuarea investigațiilor financiare paralele și întocmirea proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor acestora, precum și indisponibilizarea bunurilor infraționale în condițiile Codului de procedură penală;
- evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infraționale indisponibilizate;
- ținerea evidenței cu privire la bunurile infraționale indisponibilizate, inclusiv în baza solicitărilor din partea autorităților competente străine;
- negocierea repatrierii bunurilor infraționale;
- cooperarea internațională și schimbul de informații cu autoritățile competente străine;
- colectarea și analiza datelor statistice referitoare la infrațunile prevăzute de legea care reglementează activitatea Agenției;
- reprezentarea intereselor statului și ale persoanelor juridice de drept public în procese civile de recuperare a bunurilor infraționale, precum și de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea legislației Republicii Moldova și a altor state;
- cooperarea cu autoritățile publice care exercită atribuții relevante pentru activitatea desfășurată de Agenție;
- susținerea, în condițiile legii, a organelor judiciare pentru utilizarea celor mai bune practici în materia identificării și administrării bunurilor care pot face obiectul măsurilor de indisponibilizare și confiscare în cadrul procesului penal.

7.1. Investigații speciale

Organizarea și efectuarea activității speciale de investigații are loc prin îmbinarea metodelor publice și secrete, în scopul depistării și recuperării bunurilor provenite din activități ilegale și colectarea probelor privind aceste bunuri, colectării informațiilor pentru evaluarea profilului financiar al subiecților investigațiilor financiare paralele, contribuirea la prevenirea și contracararea infrațunilor de corupție și a celor conexe corupției, precum și a faptelor de comportament corupțional.

În perioada de raport, a fost desfășurată activitate specială de investigații în scopul identificării bunurilor infraționale și stabilirii beneficiarilor efectivi în cadrul investigațiilor financiare paralele în temeiul a 162 de solicitări noi, parvenite în privința a 235 de subiecți, în cadrul a 123 de cauze penale.

Astfel, din numărul total de 250 de delegații luate la evidență în anul 2022, în privința a 342 de subiecți, ofițerii de investigații ai Agenției au efectuat măsuri speciale de investigații în cadrul a 123 de cauze penale.

Solicitările primite pentru executare în perioada de raport au fost întocmite în baza delegațiilor parvenite de la:

Ordonatorul	Nr. sarcini
Procuratura Anticorupție (PA)	78
Subdiviziunile MAI	23
Procuraturi teritoriale	9
DGUP al CNA	19
Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) / Serviciul Vamal	17
Procuratura Generală	3
DGT Sud CNA / DGT Nord CNA	3
Total	152

De asemenea, în perioada de raport au fost continuate investigațiile pentru 24 de sarcini parvenite la finele anului 2021, în privința a 33 de subiecți.

Rezultatele măsurilor speciale de investigații în cadrul investigațiilor financiare paralele au fost consemnate în 153 de rapoarte și 28 de procese-verbale.

La sfârșitul perioadei de raport, în cadrul Agenției se aflau în examinare 32 de solicitări în privința a 44 de subiecți.

În scopul identificării bunurilor infracționale și stabilirii beneficiarilor efectivi conform sarcinilor parvenite spre executare, au fost autorizate și executate măsurile speciale de investigații:

- conform art. 18 alin. (1), pct. 1) din Legea nr. 59 / 2018 și art. 132² alin. (1) din Codul de procedură penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție: colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – 25;
- conform art. 18 alin. (1), pct. 2) din Legea nr. 59 / 2018 și art. 132² alin. (2) din Codul de procedură penală, cu autorizarea procurorului: identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic – 2; urmărirea vizuală – 1;
- conform art. 18 alin. (1), pct. 3) din Legea nr. 59 / 2018, cu autorizarea conducătorului subdiviziunii specializate: culegerea informațiilor despre persoane și fapte – 204; chestionarea – 280.

În scopul depistării bunurilor subiecților interesați provenite din activități ilegale și dobândirea informațiilor privind aceste bunuri au fost întocmite și expediate 3.538 de solicitări adresate instituțiilor care posedă sau care dispun de informația necesară.

Investigațiile au fost finalizate cu stabilirea a 1.699 de bunuri imobile / mobile, după cum urmează:

Categoria	Total
bunuri identificate ale subiectului	1100
imobile	694
mobile	126
altele	263
bunuri identificate pe persoane interpusse	599
imobile	354
mobile	139
altele	106
Total	1699

7.2. Investigații financiare

Investigațiile financiare au loc prin: acumularea probelor referitoare la bănuț, învinuit, inculpat sau condamnat, la patrimoniul acestora și bunurile pe care le deține în calitate de beneficiari efectivi, la patrimoniul proprietarului și administratorului bunurilor deținute de bănuț, învinuit, inculpat sau condamnat în calitate de beneficiar efectiv, în vederea recuperării bunurilor infracționale.

Astfel, pe parcursul anului 2022, au fost efectuate investigații financiare pe 334 de delegații în privința a 483 de subiecți (inclusiv 84 de delegații în privința a 141 de subiecți din anii precedenți).

Astfel, în perioada de raport, au fost luate la evidență 250 de delegații în privința a 342 de subiecți, care au fost repartizate ofițerilor de urmărire penală ai Agenției.

Analiza delegațiilor parvenite în anul 2022:

Ordonator	Nr. delegațiilor	Nr. de subiecți
PA	77	95
OUP ale MAI	63	101
DGUP a CNA	42	51
PCCOCS	21	32
PG	17	20
Procuraturile teritoriale	10	11
Serviciul Vamal	10	18
SFS	5	7
DGT Sud a CNA	4	5
DGT Nord a CNA	1	2
Total	250	342

Au fost executate 181 de delegații în privința a 288 de subiecți.

În rezultatul investigațiilor financiare paralele, au fost constatate:

- 2 infracțiuni de îmbogățire ilicită;
- 1 infracțiune privind spălarea banilor;
- 1 sesizare de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 327 și 332 Cod penal, care se examinează în cadrul infracțiunii de îmbogățire ilicită.

Indisponibilizarea bunurilor infracționale are loc prin: înghețarea bunurilor și sechestrarea bunurilor.

Prin Legea nr. 223 / 2022 au fost operate modificări la Legea nr. 48 / 2018, prin care s-a extins posibilitatea înghețării bunurilor în cadrul delegațiilor formulate de organul de urmărire penală.

Astfel, până la moment a fost dispusă înghețarea unei casete de siguranță în cadrul unei bănci comerciale, iar ca rezultat al efectuării percheziției acesteia au fost depistate și ridicate mijloace bănești în sumă de 5.000 Euro și 29.950 dolari SUA, proveniența cărora urmează a fi stabilită în scopul aplicării unui eventual sechestr.

În perioada anului 2022, urmare a investigațiilor financiare paralele, Agenția a luat la evidență 645 de bunuri sechestrate a 117 subiecți în 74 de cauze penale în valoare totală de 790.065.784,87 lei, dintre care 26 de bunuri în valoare de 6.308.724, 47 lei se atribuie bunurilor sechestrate în anul 2021 și 619 bunuri în valoare de 783.757.060,40 lei se atribuie bunurilor sechestrate în anul 2022 (conform Anexei nr. 4).

7.3. Evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor indisponibilizate

Evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor indisponibilizate are loc prin evaluarea patrimoniului bănuțitului, învinutului, inculpatului sau condamnatului, inclusiv deținut și în calitate de beneficiar efectiv, în vederea recuperării bunurilor infracționale.

În rezultatul efectuării examinărilor în cadrul investigațiilor financiare paralele în vederea recuperării bunurilor infracționale, desfășurate în cadrul a 103 cauze penale, au fost evaluate 1.470 de bunuri infracționale (dintre care: bunuri imobile – 1.312 (inclusiv bunuri infracționale din străinătate – 9), bunuri mobile – 158 (inclusiv bunuri infracționale înregistrate în străinătate – 7), printre care: 130 de mijloace de transport și 28 de arme, în valoare totală de 1.933.432.579,90 lei, cu întocmirea a 570 de avize consultative ale specialistului privind determinarea valorii bunurilor imobile, conform prețurilor medii de piață, precum și 55 de procese-verbale despre imposibilitatea de a formula concluzii.

De asemenea, pe parcursul anului 2022, au fost întocmite 8 avize consultative ale specialistului privind stabilirea diferenței dintre veniturile și cheltuielile persoanei (profiluri financiare) în privința a 51 de persoane.

La situația din 31.12.2022, în proces de lucru se află elaborarea și evaluarea profilurilor financiare în privința a 107 persoane în cadrul efectuării investigațiilor financiare paralele pe 17 cauze penale.

În aceeași perioadă, a fost efectuată expertiza judiciară merceologică, în privința a 6 mijloace de transport, cu întocmirea a 3 rapoarte de expertiză judiciară, 2 rapoarte de expertiză extrajudiciară și 1 raport de constatare tehnico-științifică, utilizate ulterior în scopul inițierii procedurii de valorificare a bunurilor respective. De asemenea, au fost întocmite 6 avize consultative ale specialistului privind determinarea mărimii diminuării / creșterii valorii a 6 mijloace de transport auto aflate în administrare.

Totodată, în baza demersurilor înaintate, în cadrul investigațiilor financiare paralele, au fost întreprinse acțiuni în vederea stabilirii valorii bunurilor după cum urmează:

- 85 de articole de bijuterie, cu suportul experților din cadrul Camerei de Stat pentru Supravegherea Marcării, valoarea estimativă a căroră constituie: 66.194,00 lei;
- 17 ceasuri de mână, valoarea estimativă a căroră constituie: 12.850,00 lei;
- 6 obiecte de artă, valoarea estimativă a căroră constituie: 12.000,00 – 18.000,00 lei;
- 1 brățară de mână de marca „Chopard”, valoarea estimativă a căreia constituie: 51.493,00 lei;
- 1 carte veche religioasă, valoarea estimativă a căreia constituie: 3.000,00 lei.

În procesul de administrare a bunurilor infracționale indisponibilizate, pe parcursul perioadei de raport, a fost preluat în administrare numerar, în monedă națională și valută străină liber convertibilă, în sumă de 36.603.401,00 lei, ulterior fiind depusă pe conturile trezoreriale ale Centrului, gestionate de Agenție, suma de 33.938.208,69 lei.

De asemenea, în perioada nominalizată, în scopul garantării unei administrări eficiente a mijloacelor bănești sechestrate, a fost asigurat transferul acestora de pe conturile prestatorilor serviciilor de plată pe conturile trezoreriale gestionate de Agenție, în sumă de 19.326.594,61 lei.

Astfel, suma mijloacelor bănești sechestrate, în numerar și pe conturile prestatorilor serviciilor de plată, în monedă națională și valută străină, depuse / transferate pe conturile trezoreriale gestionate de către Agenție, convertită în monedă națională, la data raportării, conform ratelor oficiale de schimb, stabilite de BNM, constituie 53.264.803,31 lei.

Totodată, în baza titlurilor executorii parvenite în adresa Agenției, a fost asigurat transferul la Bugetul de Stat a mijloacelor bănești confiscate, în monedă națională și valută străină, în sumă de 32.661.461,31 lei.

În aceeași perioadă, în legătură cu ridicarea măsurilor asiguratorii, au fost restituite / returnate mijloace bănești sechestrate anterior, convertite în monedă națională, conform ratelor oficiale de schimb (cursului valutar), stabilite de BNM, în sumă de 634.147,80 lei, printre motivele unor astfel de decizii fiind:

- scoaterea de sub urmărire penală (9.980,00 lei);
- încetarea procesului penal și liberarea de răspundere penală (364.612,00 lei);
- executarea sentinței - achitarea integrală a amenzii (176.740,28 lei);
- aplicarea măsurii asiguratorii în privința altui bun, la demersul procurorului (82.815,52 lei).

În prezent, Agenția dispune de 8 conturi trezoreriale, atât în monedă națională, cât și în valută străină liber convertibilă (euro – EUR, dolar SUA – USD, lira sterlină – GBP, leu românesc – RON, hrivna ucraineană – UAH, rubla rusească – RUB, franci elvețieni – CHF).

La 31.12.2022, soldul conturilor trezoreriale gestionate de către ARBI, constituie:

MDL	EUR	USD
17.618.847,93	2.465.340,00	1.532.385,97
GBP	CHF	RON
3.440,00	1.610,00	8.332,00
UAH	RUB	
1.633.969,00	138.000,00	

Soldul final al conturilor trezoreriale gestionate de Agenție, în monedă națională, la 31.12.2022, conform ratelor oficiale de schimb (cursului valutar), stabilite de BNM, constituie 98.249.049,38 lei.

Rulajul mijloacelor bănești aflate în administrarea Agenției pe parcursul anului 2022

	MDL	EUR	USD	GBP	CHF	RON	UAH	RUB
<i>Sold inițial</i> (01.01.2022)	16 808 590,04	2 530 750,00	473 506,40	3 230,00	1 500,00	3 456,00	33 417,0	132 300,00
<i>Depuneri</i>	1 042 960,12	1 576 575,00	1 067 699,48	210,00	110,00	4 876,00	1 600 552,00	5 700,00
<i>Confiscări</i>	147 685,00	1 6163 05,00	250,00	-	-	-	-	-
<i>Restituiri</i>	102 012,00	20 680,00	6 000,00	-	-	-	-	-

Operațiunile în conturile trezoreriale cu mijloacele financiare sechestrate în anul 2022 comparativ cu perioada 2019-2021 sunt reflectate în Anexa nr. 4.

În prezent, în administrarea Agenției se află 38 de mijloace de transport, dintre care: 30 de autoturisme (conform Anexei nr.4), precum și 4 autocamioane cu 4 remorci, amplasate pe teritoriul unei parări private.

Pe parcursul anului 2022, au fost preluate în administrare 7 autoturisme.

De asemenea, la momentul actual, 7 mijloace de transport sunt transmise agentului economic în vederea comercializării acestora, potrivit hotărârilor emise de instanțele de judecată în perioada 2021-2022.

De asemenea, la momentul actual, în administrarea Agenției se află și alte bunuri infracționale, preluate anterior în gestiune, după cum urmează: monede comemorative, active digitale (criptomonedă), sisteme de generare a monedei virtuale bitcoin, sisteme de alimentare cu energie electrică și produse alcoolice.

Datele statistice privind preluarea în administrare a bunurilor sechestrate pe parcursul anului 2022 sunt reflectate în Anexa nr. 4.

Valorificarea bunurilor infracționale indisponibilizate, pe parcursul perioadei de referință, a fost executat în baza mandatelor judecătorești care au parvenit spre executare, prin care a fost dispusă valorificarea a 4 mijloace de transport.

Agencia a asigurat transmiterea în adresa unui agent economic (comisionar), a mijloacelor de transport în privința cărora pe parcursul anului 2022 s-a dispus valorificarea, în vederea comercializării acestora, și anume:

- autoturism de marca / modelul „Mazda CX5”, anul fabricării 2020;
- autoturism de marca / modelul „Hyundai Tucson”, anul fabricării 2014;
- autoturism de marca / modelul „Toyota Land Cruiser Prado”, anul fabricării 2006;
- autoturism de marca / modelul „Toyota Corolla”, anul fabricării 2001.

Prin Legea nr. 223 / 2022 au fost operate modificări la Codul de procedură penală, astfel încât valorificarea anticipată a bunurilor infracționale puse sub sechestru poate fi efectuată, în mod excepțional, dacă bunurile respective sunt mijloace de transport, în acest caz condiția privind diminuarea semnificativă a valorii bunului, în proporție de cel puțin 10% pe parcursul unui an din momentul aplicării sechestrului, nefiind obligatorie. Mecanismul de valorificare a bunurilor sechestrate, prevăzut la art. 207² Cod de procedură penală RM, a intrat în vigoare la 05.08.2022.

Astfel, pe parcursul perioadei de referință, au fost întocmite și înaintate 16 demersuri în adresa organelor procuraturii și organelor de urmărire penală privind inițierea procedurilor de valorificare în privința a 15 mijloace de transport puse sub sechestru, atât pe cauze penale conexe cu „Frauda bancară” (denumirea generică), cât și pe alte cauze penale, inclusiv unele cu importanță / rezonanță socială sporită.

Actualmente, Agenția dispune de 8 hotărâri judecătorești privind autorizarea valorificării a 10 mijloace de transport, 2 mijloace de transport fiind comercializate anterior, 7 mijloace de transport au fost transmise în adresa agentului economic (comisionarului) spre comercializare, iar 1 mijloc de transport se află într-o stare tehnică deplorabilă și necesită reparații costisitoare.

Totodată, în vederea inițierii procedurii de valorificare, 4 mijloace de transport au fost supuse expertizei judiciare auto-merceologice, 3 mijloace de transport au fost supuse expertizei extrajudiciare auto-merceologice, iar în privința a 1-ui mijloc de transport a fost efectuată constatarea tehnico-științifică.

Date statistice privind statutul procedurilor de valorificare pentru perioada 2019-2022

Proceduri inițiate	Proceduri în derulare, aflate la anumite etape:					Proceduri autorizate	Proceduri respinse	Proceduri nefinalizate		Proceduri finalizate
	Aflate la procuror (până în prezent nu s-a dispus efectuarea EJ)	Disponerea expertizei judiciare (urmează a fi efectuată)	Efectuarea expertizei judiciare (se așteaptă rezultatele)	Înaintarea demersului de autorizare a valorificării (materialele se examinează de către procuror)	Examinarea demersului de valorificare (materialele se află în instanța de judecată)			Aflate la comisionar	Interdicții de instruire (alte măsuri asigurătorii, procese de insolvență, litigii civile)	
33	9	-	1	9	3	10	1	7	2	2

În scopul asigurării unui proces eficient de administrare și valorificare a bunurilor infracționale indisponibilizate, Agenția a contribuit la încheierea unui șir de contracte cu mai multe instituții și diferiți agenți economici, beneficiind de următoarele servicii:

- parcare / garare a autoturismelor;
- parcare a autocamioanelor și remorcilor;
- expertiză judiciară auto-merceologică;
- probare a articolelor din metale prețioase;
- diagnosticare a pietrelor prețioase;
- evaluare a articolelor de bijuterie;
- evaluare a obiectelor de artă;
- transportare (evacuator auto);
- deblocare auto;
- traducere.

Astfel, pentru serviciile respective, pe parcursul anului 2022, au fost suportate cheltuieli financiare în mărime de 161.121,50 lei, dintre care:

- pentru servicii de parcare/garare a autoturismelor – 120.000,00 lei;
- pentru servicii de parcare a autocamioanelor și remorcilor – 24.000,00 lei;
- pentru servicii de expertiză judiciară/extrajudiciară auto-merceologică (inclusiv de constatare tehnico-științifică) – 4.900,00 lei;
- pentru servicii de probare a articolelor din metale prețioase și de diagnosticare a pietrelor, evaluarea lor – 10.678,70 lei;
- pentru servicii de evaluare a obiectelor de artă – 52,00 lei;
- pentru servicii de transportare – 990,00 lei;
- pentru servicii de deblocare auto – 400,00 lei;
- pentru servicii de traducere – 100,80 lei.

Totodată, ținem să menționăm că, în anul 2022, au fost înaintate 19 demersuri în adresa organelor de urmărire penală, în scopul asigurării recuperării de la bănuít, învinuit, inculpat sau condamnat, a cheltuielilor financiare suportate de către Centru pentru administrarea bunurilor infracționale sechestrate și transmise în gestiunea Agenției, în sumă de 226.681,51 lei.

De asemenea, în vederea perfecționării procesului de administrare a bunurilor infracționale sechestrate, a fost procurat setul de standarde ISO 55000:2014 „Managementul activelor” (versiunea în limba rusă), fiind alocate mijloace bănești din contul bugetului Centrului, în sumă de 315,10 lei.

Totodată, în perioada de raport, a fost inițiat procesul de elaborare a proiectului Programului Național de Recuperare a Bunurilor Infracționale, iar la 15.12.2022, prin Hotărârea Parlamentului nr. 342, acesta a fost aprobat.

De la începutul anului 2022, eforturile Agenției au fost orientate spre perfecționarea cadrului normativ menit să asigure desfășurarea eficientă a activității, printre acțiunile de bază regăsindu-se:

- participarea la revizuirea și promovarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (în speță – Codul de procedură penală nr. 122 / 2003 și Legea nr. 48 / 2017), care prevede perfecționarea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale – a fost aprobat prin Legea nr. 223 / 2022;
- participarea la avizarea și promovarea proiectului Legii pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985 / 2002, care prevede punerea în aplicare a mecanismului de confiscare extinsă a averilor acumulate prin acte de corupție – a fost aprobat prin Legea nr. 190 / 2022;
- elaborarea proiectului Programului național de recuperare a bunurilor infracționale, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 342 / 2022;
- elaborarea proiectului Ghidului privind administrarea bunurilor infracționale sechestrate.

8. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE DE INTEGRITATE ȘI ANTICORUPȚIE

Responsabilitatea de dezvoltare a climatului național de integritate, de realizare a acțiunilor de prevenire a corupției și stabilire a instrumentelor de integritate sunt coordonate în cadrul unui document național unic, Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (SNIA), adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017.

Întru asigurarea continuității succesorilor obținute la nivel central, local cât și sectorial, precum și evitarea unei lipse de acoperire a documentului de politici în perioada de conceptualizare, elaborare și adoptare a unui nou document strategic, la 24.12.2021, a fost adoptată Hotărârea Parlamentului nr. 241 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56/2017 pentru aprobarea SNIA pentru anii 2017 – 2020, (în vigoare de la 28.01.2022, Monitorul Oficial nr. 27-33 art. 32), care prevede prelungirea termenului de implementare a Strategiei sus-vizate.

Pe parcursul anului 2022, a fost asigurată configurarea Planurilor de acțiuni a SNIA, pe portalul informațional E-integritate instituțională, compartimentul “Raportare Strategia Națională Anticorupție”, și transmisă entităților implementatoare a Planurilor de acțiuni a Strategiei, în spiritul cooperării interinstituționale eficiente, și asigurarea raportării electronice a progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea acțiunilor pentru perioadele - anului 2021 (în mare parte ce vizează acțiunile cu termen permanent de verificare cu raportarea anuală a indicatorilor de progres, cu referire la cele 14 instrumente de integritate stabilite în conformitate cu prevederilor Legii nr. 82/2017), semestrului I al anului 2022 și anului 2022. Totodată, în urma demersurilor parvenite de la autoritățile implementatoare, în ceea ce privește modificarea caracteristicilor definitorii a entităților publice inclusiv a persoanelor responsabile de monitorizarea, implementarea și raportarea electronică a Planurilor de acțiuni, pentru perioadele

de raport stabilite, a fost asigurată suplinirea portalului cu completarea modulului Utilizatori și instituții responsabile.

Astfel, în vederea asigurării procesului de monitorizare și evaluare a progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea acțiunilor cuprinse în Planurile de acțiuni a SNIA, în medie circa 95% dintre autoritățile publice la nivel central au transmis către Secretariatul Grupurilor de monitorizare, rapoartele privind implementarea Strategiei. Progres similar se atestă și la nivelul planurilor locale de acțiuni anticorupție, relevând o rată de raportare de 83%.

În perioada de raport, a fost elaborat Raportul de monitorizare și evaluare a SNIA pentru perioada de raport-semestrul I al anului 2022, care cuprinde o analiză cantitativă și calitativă a progresului realizării acțiunilor scadente și a celor permanente pentru implementare, precum și identifică progresele și provocările întâmpinate de către entitățile implementatoare.

Raportul a fost publicat pe site-ul web oficial al Centrului, www.cna.md, la compartimentul Strategia Națională Anticorupție / Implementarea Strategiei / Rapoarte de monitorizare.

SNIA pentru anii 2017-2020 includea abordarea sectorială a fenomenului corupției, întru reducerea riscurilor de corupție în cele mai vulnerabile sectoare ale activității publice, prin coordonarea elaborării și aprobării a 9 planuri sectoriale anticorupție (vamal, asigurării ordinii publice, administrării și deetizării proprietății publice, fiscal, protecției mediului ambiant, agroalimentar, achiziții publice, educației și sănătății și asigurării obligatorii de asistență medicală), precum și a planurilor locale de acțiuni anticorupție aprobate de către autoritățile publice locale de nivelul II, întru asigurarea conformității acțiunilor de consolidare a integrității cu specificul provocărilor întâmpinate de administrația publică locală.

Astfel, în conformitate cu prevederile acțiunii nr.19 a Pilonului II, Prioritatea II.2 „Abordarea sectorială anticorupție” din Planul de acțiuni al Strategiei aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 241 din 24.12.2021, privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56/2017 pentru aprobarea SNIA pentru anii 2017–2020, entitățile responsabile de aprobarea și implementarea planurilor sectoriale/locale de acțiuni anticorupție, vor asigura continuitatea implementării planurilor sectoriale/locale de acțiuni anticorupție în cadrul celor 10 sectoare vulnerabile identificate, cu termen de realizare - trimestrul I al anului 2022. Drept urmare, în perioada de raport, a fost asigurată acordarea suportului consultativ și metodologic autorităților responsabile de elaborarea, adoptarea și implementarea planurilor sectoriale/locale de acțiuni anticorupție.

Pentru perioada de raport, a fost asigurată elaborarea și aprobarea/extinderea termenului de implementare a 29 (83%) de planuri locale de acțiuni anticorupție, menite să consolideze poziția comună a entităților publice locale întru îndeplinirea responsabilităților specifice la nivel local.

Întru asigurarea procesului de elaborare a noului document de politică publică în domeniul anticorupție, Centrul este susținut în cadrul proiectului „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, cu suportul financiar al Uniunii Europene și a Ministerului Federal German pentru Cooperare și Dezvoltare (BMZ), implementat de GIZ.

Astfel, obiectivul principal al serviciului sus-vizat, este acordarea suportului CNA în efectuarea unei evaluări finale a impactului SNIA pentru anii 2017-2020, ca prima etapă a procesului de elaborare a unui nou document Strategic la nivel național în domeniul integrității.

La finele anului 2022, în cadrul unei ședințe publice cu participarea reprezentanților entităților implementatoare a Strategiei, a fost prezentat public Raportul de impact privind implementarea SNIA pentru perioada 2017-2020.

Întru asigurarea managementului performant SNIA, Serviciul politici anticorupție coordonează, monitorizează și evaluează procesul de implementare a acesteia de către instituțiile responsabile.

9. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ. INTEGRARE EUROPEANĂ

În anul 2022 a fost asigurată continuitatea realizării prerogativelor Centrului privind dezvoltarea relațiilor de cooperare cu structurile similare de peste hotare și organizațiile internaționale, implementarea standardelor anticorupție internaționale și realizarea angajamentelor asumate în dialogul cu partenerii de dezvoltare, asigurând încadrarea Republicii Moldova în comunitatea țărilor cu valori democratice europene, precum și realizarea atribuțiilor în calitate de punct principal de contact pentru Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF).

În scopul preluării bunelor practici internaționale și pentru a asigura aplicarea eficientă a mecanismelor de prevenire și combatere a corupției, a noilor tehnici și instrumente în domeniu, în perioada de raport, Centrul a participat la stabilirea și implementarea acțiunilor în contextul proiectelor de asistență externă, care contribuie la fortificarea capacităților instituționale ale organelor de drept și altor entități antrenate în lupta cu corupția în Republica Moldova în vederea implementării durabile a priorităților stabilite la nivel național.

Un pas important pas important întreprins în anul 2022 a fost înaintarea cererii de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În acest sens, Centrul și-a adus aportul prin: completarea Chestionarului Comisiei Europene cu privire la cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, precum și raportarea progreselor Centrului referitoare la realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană de a fi luate de către Republica Moldova în contextul propunerii Comisiei Europene de a acorda Republicii Moldova statutul de stat candidat pentru aderare la Uniunea Europeană.

Alt eveniment important a fost organizarea în premieră la Chișinău, de către CNA a Conferinței Anuală EPAC / EACN. Evenimentul a reunit peste 100 de reprezentanți ai autorităților de prevenire și combatere a corupției de peste hotare și a pus în prim-plan provocările instituțiilor specializate în lupta contra mării corupții și consolidarea eforturilor în identificarea activelor rezultate de infracțiuni.

Totodată, Centrul a fost implicat în implementarea mai multor proiecte de asistență externă, grație cărora a fost posibilă consolidarea capacităților instituției în atingerea obiectivelor stabilite.

În acest context, menționăm continuarea activităților de implementare a proiectelor desfășurate în cadrul Centrului, și anume:

Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind "Consolidarea supremației legii și a mecanismelor anticorupție în Republica Moldova", Anexa nr. 3 la Programul anual de Acțiuni pentru 2018 al Uniunii Europene pentru Republica Moldova, ce urmează a fi finanțat în baza Instrumentului European de Vecinătate. Hotărârea Guvernului nr. 351/2019 „Pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de finanțare”, semnat de Republica Moldova la Bruxelles, la 24.07.2019.

Obiectivul general al proiectului este de a contribui la prevenirea și combaterea corupției. Obiectivele specifice: dezvoltarea toleranței zero față de corupție în rândul cetățenilor Republicii Moldova; consolidarea mecanismelor anticorupție, incluzând în special mecanismele de investigare și urmărire penală, funcțiile de recuperare a bunurilor, declararea averii, conflictele de interese și prevenirea corupției.

Acordul de finanțare are stabilite 5 rezultate scontate, după cum urmează:

- un grad sporit de participare (implicare) a cetățenilor, în special la nivel local, în domeniul prevenirii și combaterii corupției, precum și un grad sporit de conștientizare a cetățenilor cu privire la daunele corupției și metodele de lupta cu aceasta;
- capacități instituționale și operaționale consolidate ale instituțiilor specializate de investigare și ale procuraturilor, pentru prevenirea și lupta eficientă și efectivă împotriva corupției și spălării banilor;
- sistemul național de recuperare a bunurilor infracționale este funcțional și sunt înregistrate progrese în ceea ce privește identificarea, înghețarea, gestionarea și confiscarea averii ilicite / nejustificate;
- sistemul efectiv de declarare a averii și intereselor personale este pe deplin implementat;
- consolidarea măsurilor pentru prevenirea mai eficientă a riscurilor de corupție (identificate și abordate în 3 sectoare cu risc înalt), în baza rezultatelor Planurilor de Acțiuni Sectoriale (SNIA).

Acordul de finanțare urmează a fi implementat de către: Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în perioada aprilie 2020 – martie 2024 (48 de luni), iar în calitate de beneficiari ai proiectului sunt: conducerea și angajații organelor specializate anticorupție din Republica Moldova, cetățeni din unitățile administrativ-teritoriale selectate, inclusiv consiliile locale, mass-media și jurnaliști individuali.

Părțile interesate, pe lângă Centru sunt: Autoritatea Națională de Integritate, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Ministerul Justiției, primăriile și consiliile locale, organizațiile societății civile, agențiile și consiliile de dezvoltare regională.

Pe parcursul perioadei de raport a avut loc:

- discutarea activităților de prevenire, care urmează a fi realizate în cadrul proiectului;
- oferirea datelor statistice ce țin de indicatorii de monitorizare ai proiectului;
- participarea la ședința privind prezentarea metodologiei și a pașilor planificați pentru efectuarea evaluării calitative a indicatorilor de monitorizare ai Proiectului „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova” al Agenției Germane de Dezvoltare Internațională (GIZ);
- completarea Chestionarului pentru evaluarea valorilor reale ale indicatorilor de rezultat și de realizare în domeniul luptei împotriva corupției în Moldova;
- completarea chestionarelor privind programul proiectului;
- întrevederea cu dl Director_Prezentarea echipei de evaluare SNIA;
- întrevederea cu dl Juergen Hauser, expert în aplicarea legii din Germania;
- seminar online cu tema „Structura statului de drept în Germania”;
- Coordonarea participării colaboratorilor CNA în cadrul vizitei de studiu și schimb de experiență la instituțiile de drept și anticorupție din orașul Hamburg, Germania, în perioada 01-05.08.2022;
- Examinarea proiectului de Metodologie pentru evaluarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție 2017-2020;
- seminar online cu tema „Structura statului de drept în Germania”;
- ședința de coordonare_objecții Metodologie pentru evaluarea SNIA 2017-2020;
- seminar online cu tema „Structura statului de drept în Germania”;
- întrevederea cu dl Radu FOLTEA, Proiect GIZ_Conferința EPAC/EACN din 23-24.11.2022;
- vizită de lucru organizată la instituțiile de drept și anticorupție din orașul Hamburg, Germania;
- întrevederi cu reprezentanții Proiectului GIZ și STT în cadrul conferinței EPAC/EACN;
- întrevedere Proiectul GIZ Activități/acțiuni de sensibilizare anticorupție. Ziua Internațională Anticorupție;
- elaborarea proiectului raportului de evaluare SNIA 2017-2020.

Rupe tăcerea: Îmbunătățirea politicilor și culturii avertizorilor de integritate în Balcanii de Vest și Republica Moldova.

Donator – Uniunea Europeană. Implementat de Inițiativa Regională Anticorupție (RAI), în perioada 1 aprilie 2020 – 2023. Beneficiari: Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia.

Scopul general al proiectului este de a acorda ajutor partenerilor RAI în sectorul guvernamental și non-guvernamental și anume prin:

- îmbunătățirea canalelor de dezvăluire a practicilor ilegale și a mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate prin consolidarea cadrului normativ și instituțional;

- consolidarea capacității societății civile de a sprijini avertizările de integritate prin politici publice, educație publică, asistență juridică și alt suport pentru avertizorii de integritate;
- sporirea gradului de conștientizare a societății, în special a tinerilor, cu privire la importanța avertizării de integritate în lupta împotriva corupției și educarea societății în privința mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate.

În perioada de raport:

- a fost realizat spotul video_experiment social: ”Cum reacționează tinerii din Europa de Sud – Est la corupție în situațiile din viața reală?”;
- a avut loc evenimentul organizat de Inițiativa Regională Anticorupție pentru tineri, în vederea promovării instituției avertizorilor de integritate;
- a fost completat Chestionarul privind Sistemele de protecție a avertizorilor de integritate.

Proiectul Regional ”Sud-Estul Europei – Împreună împotriva corupției”, perioada de implementare: 1.11.2020 – 31.10.2023. Donator – Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA). Implementat de: Inițiativa Regională Anticorupție (RAI) și Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC)

Beneficiari: Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Republica Moldova, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia.

Obiectivul general este de a contribui la consolidarea rezilienței societăților din Sud-Estul Europei la corupție, prin consolidarea capacității guvernelor, a organizațiilor societății civile, a sectorului privat și a mass-media de a preveni și combate corupția.

Rezultate scontate sunt:

- consolidarea capacităților jurisdicțiilor vizate în evaluarea riscurilor de corupție și a mecanismelor de efectuare a expertizei anticorupție a legislației;
- cadrul regional de cooperare privind schimbul de date în ceea ce privește declararea averii va fi pe deplin operațional;
- o mai bună informare a publicului larg despre prevenirea corupției și activitatea entităților relevante;
- organizațiile societății civile și alte părți interesate relevante își vor crește și își vor extinde capacitățile, cunoștințele și implicarea în implementarea UNCAC;
- organizațiile societății civile, IMM-urile și camerele de comerț și-au îmbunătățit cunoștințele și cooperarea în domeniile acțiunii colective și conformării.

Proiectul „Suport pentru țările Parteneriatului Estic în vederea îmbunătățirii mecanismului de recuperare a bunurilor”, care este parte a Proiectului ”Lupta împotriva criminalității organizate în regiunea Parteneriatului Estic”.

Perioada de implementare: 01.04.2020 – 01.04.2023. Donator: Uniunea Europeană, implementat de: UNICRI. Beneficiari: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Obiectivul general al proiectului este de a crea o capacitate sporită în țările Parteneriatului Estic de a urmări, îngheța, indisponibiliza, confisca, recupera și gestiona activele legate de activitatea infracțională gravă organizată sau conexă, într-o mai bună aliniere cu standardele internaționale.

Rezultat 1: Capacitate sporită de a conduce investigații financiare.

Realizare 1.1: Poliția, procurorii și alți oficiali relevanți (inclusiv analiști financiari criminaliști și analiști ai unităților de informații financiare) și-au îmbunătățit capacitatea de a coordona inițierea și urmărirea penală a infracțiunilor financiare.

Activități cheie:

- evaluarea actualizată a capacității, în fiecare dintre țările Parteneriatului Estic, de a conduce în mod eficient investigații privind criminalitatea financiară și de a condamna cu succes aceste infracțiuni;
- consiliere tehnică de expertiză (mentorat) cu privire la cazuri specifice cu scopul de a transfera cunoștințe practice despre cele mai bune metodologii pentru investigarea infracțiunilor financiare;
- misiunile transfrontaliere de la egal la egal pentru a promova avansarea și rezolvarea cazurilor-cheie (precum și pentru a consolida coordonarea transfrontalieră cu omologii din cazurile de criminalitate financiară);
- instruirea în domeniul investigării criminalității financiare (inclusiv pregătirea și instruirea unui ghid pentru analiza financiară criminalistică): modul de urmărire, înghețare, indisponibilizare, confiscare și recuperare a activelor legate de criminalitatea organizată (și de activitatea infracțională gravă aferentă);
- pregătirea și instruirea procedurilor operaționale standard pentru inițierea și urmărirea cu succes a cazurilor de crimă financiară.

Rezultat 2: Practicienii de recuperare a activelor din țările Parteneriatului Estic vor avea capacitatea consolidată de a urmări, îngheța, indisponibiliza, confisca, recupera și gestiona activele legate de activitatea infracțională organizată sau alte crime grave.

Realizare 2.1: Mai multe părți interesate au îmbunătățit coordonarea interinstituțională și transfrontalieră pentru a facilita urmărirea, înghețarea, indisponibilizarea, confiscarea, recuperarea și gestionarea bunurilor legate de activitatea infracțională organizată și alte infracțiuni grave.

Activități-cheie:

- cartografierea (evaluarea nevoilor regionale) a cooperării interinstituționale și transfrontaliere privind recuperarea activelor;
- misiuni de studiu, inclusiv la adunările generale anuale, agențiile de recuperare a bunurilor și agențiile de gestionare a bunurilor (în cadrul și în afara regiunii);

- ateliere de consolidare a cooperării interinstituționale, inclusiv atelier de creare a consensului pentru structurile Agențiilor de recuperare a bunurilor / Agențiile de gestionare a bunurilor și condamnare care nu se bazează pe o hotărâre;
- ateliere de consolidare a cooperării regionale;
- elaborarea, tipărirea și distribuirea materialelor relevante de vizibilitate / sensibilizare privind recuperarea și gestionarea activelor.

Realizare 2.2: Capacitate îmbunătățită de urmărire, înghețare, indisponibilizare, recuperare și gestionare a bunurilor legate de activitatea infracțională organizată.

Activități cheie:

- cartografierea (evaluarea nevoilor regionale) a capacității de urmărire, înghețare, indisponibilizare, confiscare, recuperare și gestionare a bunurilor legate de crimă organizată (și de activitatea infracțională gravă aferentă);
- consiliere tehnică cu privire la cadrele legale și operaționale care trebuie puse în aplicare (structuri penale și non-penale, structuri ale Agențiilor de recuperare a bunurilor și Agențiilor de gestionare a bunurilor) pentru a permite: (a) Agențiilor de recuperare a bunurilor sau entităților naționale similare să acceseze, sub un acoperiș, mai multe baze de date cu datele de referință încrucișată și pentru a identifica mai rapid proprietățile și alte bunuri care sunt pe numele unor terți, dar pentru care un suspect poate fi proprietarul benefic efectiv; (b) Agențiilor de management al bunurilor sau entităților naționale similare să optimizeze gestionarea bunurilor și (c) preluarea la nivel politic și tehnic a mecanismelor de confiscare ne bazate pe condamnări;
- consiliere tehnică și juridică (mentorat), dacă este cazul, cu privire la cazurile pendinte, inclusiv formularea recomandată pentru deciziile judiciare, formularea sau modificarea cererilor de asistență juridică reciprocă (pentru a asigura compatibilitatea cu cerințele jurisdicțiilor străine) și cartografierea coordonată a bunurilor (analiza linkului);
- misiunile de la egal la egal pentru abordarea și soluționarea în avans a cazurilor.

În perioada de raport a fost furnizată informația, în contextul exercițiului de cartografiere a fluxurilor financiare ilicite și a recuperării activelor în regiunea Parteneriatului estic, elaborat de UNICRI în cadrul Proiectului.

10. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA CNA ÎN ANUL 2022

Pe parcursul anului 2022, a continuat asigurarea managementului performant al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție în conformitate cu prevederile Hotărârii de Parlament nr. 241 / 2021 privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020.

Totodată, a fost implementat în continuare Programul de Dezvoltare Strategică al Centrului Național Anticorupție pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Colegiului Centrului

Național Anticorupție nr. 1 din 31.01.2020, care a fost elaborat în vederea realizării priorităților Pilonului III al SNIA și contribuie la eficientizarea activității instituției.

Este important de menționat efortul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale din cadrul CNA în scopul consolidării capacităților de recuperare, prin crearea bazei de date operabile pe baza Sistemului informațional automatizat "Registrul bunurilor infraționale indisponibilizate", aderarea la standardul ISO 55000, în domeniul administrării bunurilor infraționale indisponibilizate.

A fost elaborat și aprobat documentul de politici – Programul național de recuperare a bunurilor infraționale, care va contribui considerabil la accelerarea proceselor de recuperare a activelor, provenite din infracțiuni. Programul național de recuperare a bunurilor infraționale urmează să fie implementat în perioada 2022-2027, scopurile principale fiind: fortificarea sistemului prin operarea modificărilor în legislație și crearea platformei de recuperare, crearea mecanismului de repatriere a activelor și ridicarea percepției recuperării activelor la nivelul importanței combaterii corupției.

În acest context, a avut loc ajustarea cadrului legal și instituțional la standardele internaționale în domeniul recuperării bunurilor infraționale și cooperării internaționale și anume - adoptarea Legii nr. 223 / 2022, prin care au fost aduse îmbunătățiri substanțiale legislației ce reglementează procesul de recuperare și anume, modificarea: Codului de procedură penală a Republicii Moldova și a Legii nr. 48 / 2017.

De asemenea, continuă promovarea imaginii Centrului prin intermediul tuturor instrumentelor disponibile, o prioritate aparte fiind creșterea vizibilității și transparenței instituției, fapt care va conduce la sporirea credibilității societății față de instituție și nu în ultimul rând prin implementarea Strategiei de comunicare a Centrului pentru anii 2020 – 2023.

În scopul prevenirii și combaterii fenomenului corupției în domeniile prioritare stabilite pentru anul 2022, au fost demarate acțiuni suplimentare, precum și promovate proiectele de acte legislative, care nu au fost aprobate anterior, ce țin de eficientizarea activității Centrului.

11. PRIORITĂȚI ÎN ACTIVITATEA CNA PENTRU ANUL 2023

Prioritățile în activitatea instituției în anul 2023, au fost aprobate la ședința Colegiului Centrului din 27.01.2023.

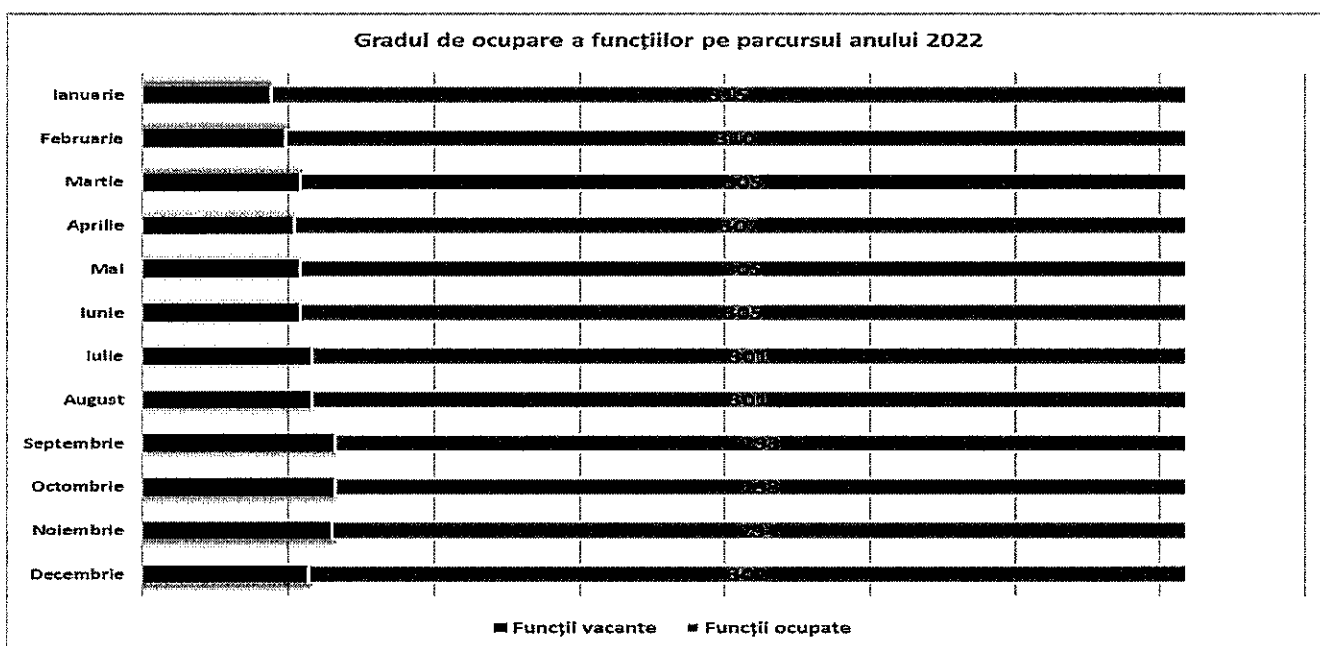
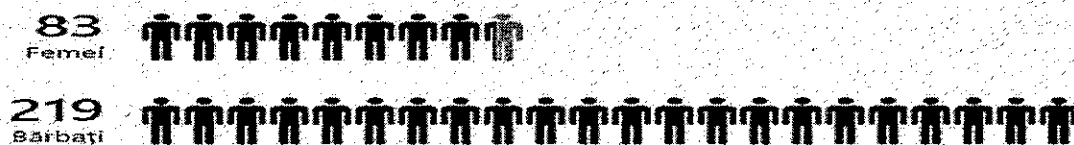
Astfel pentru anul în curs Centrul Național Anticorupție, în mod prioritar, în activitatea de prevenire și combatere a fenomenului corupției va contribui la:

- combaterea corupției sistemice;
- combaterea corupției în domeniul achizițiilor publice;
- combaterea corupției în domeniul construcțiilor;
- executarea programelor de reparații a drumurilor în Republica Moldova;
- procesul de gestionare a fondurilor externe;
- combaterea corupției în sectorul energetic.

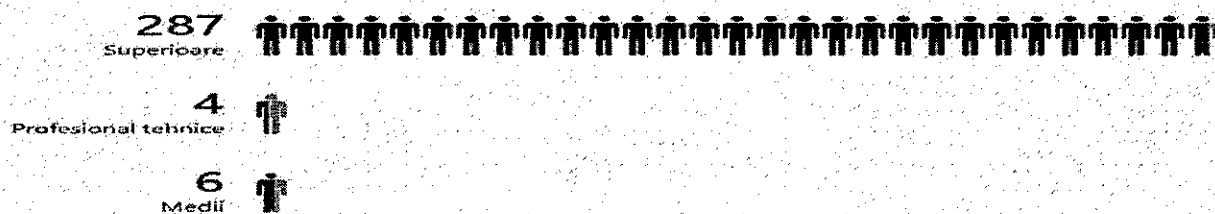
Centrul Național Anticorupție

Anexa 1:

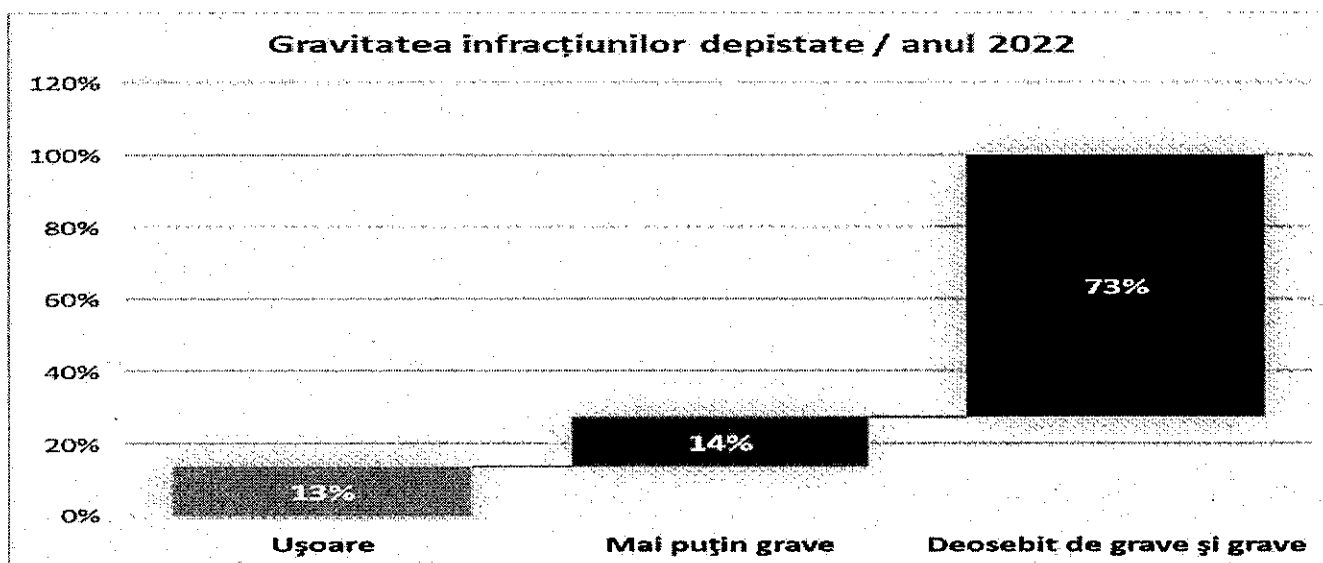
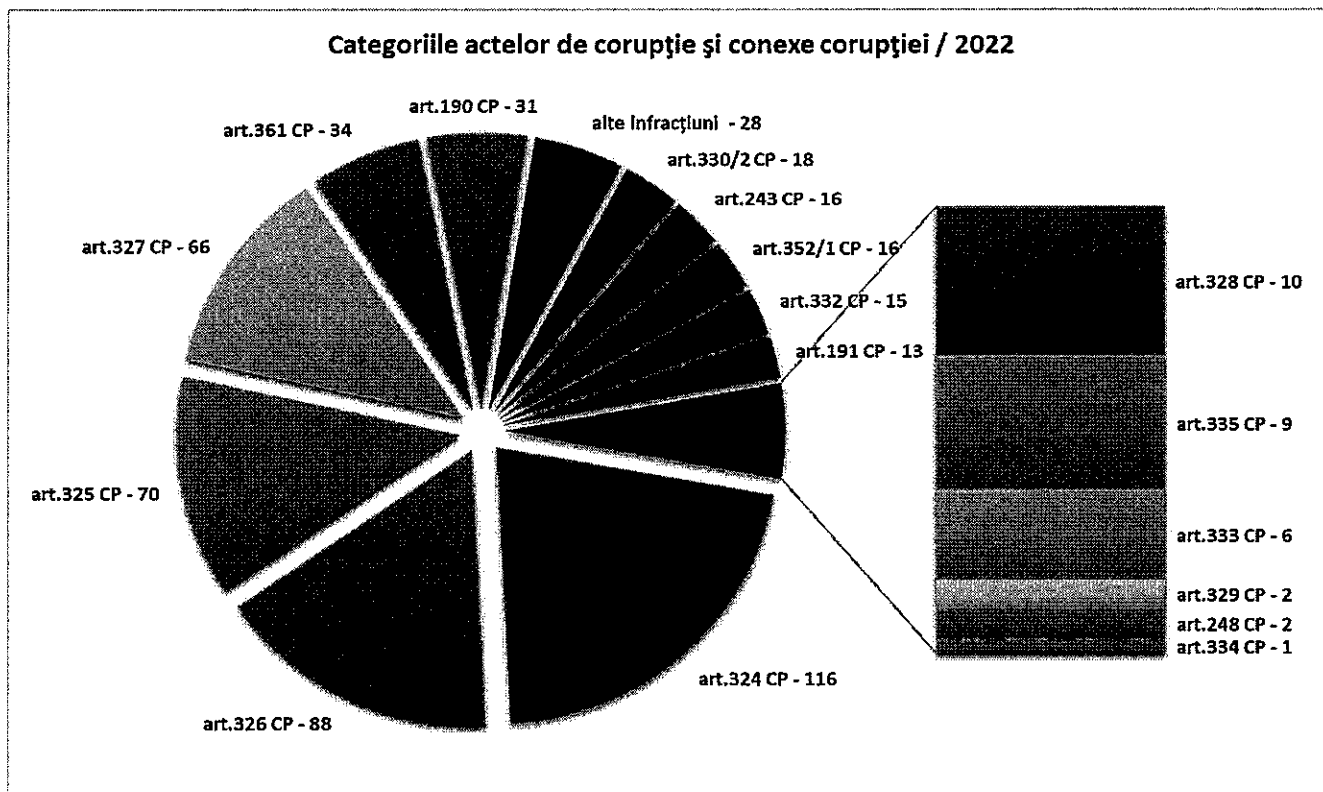
Profilul gender al angajaților 12/2022

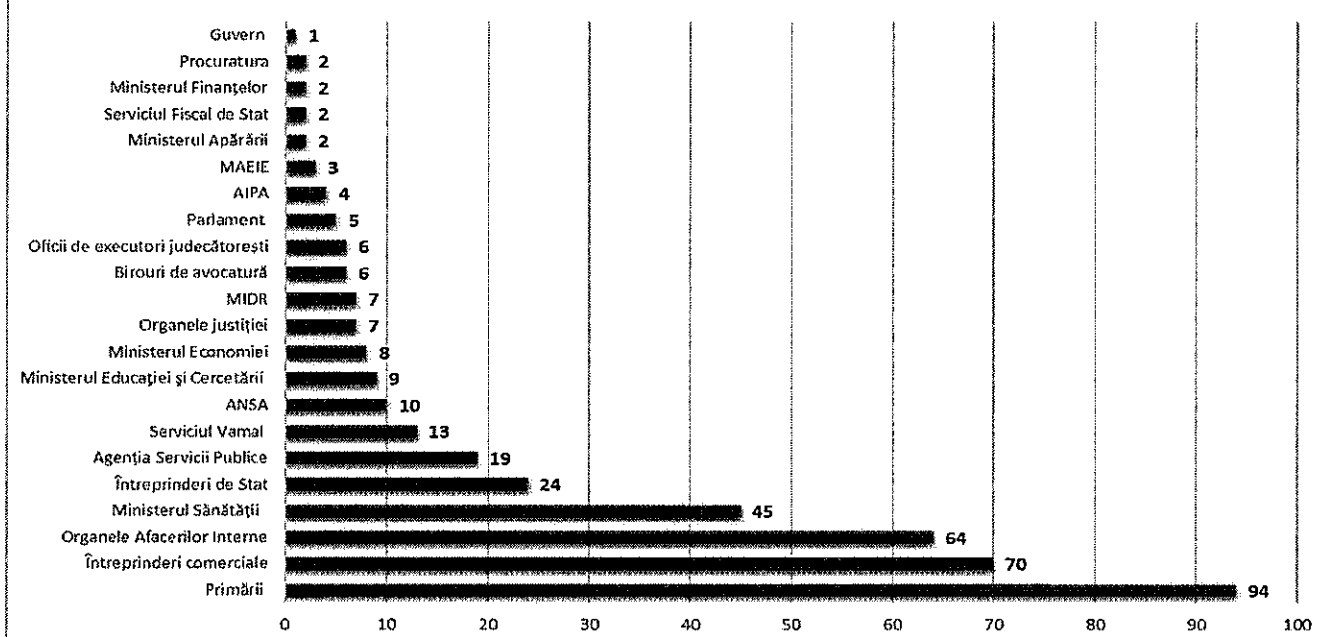
Profilul studiilor angajaților / 2022

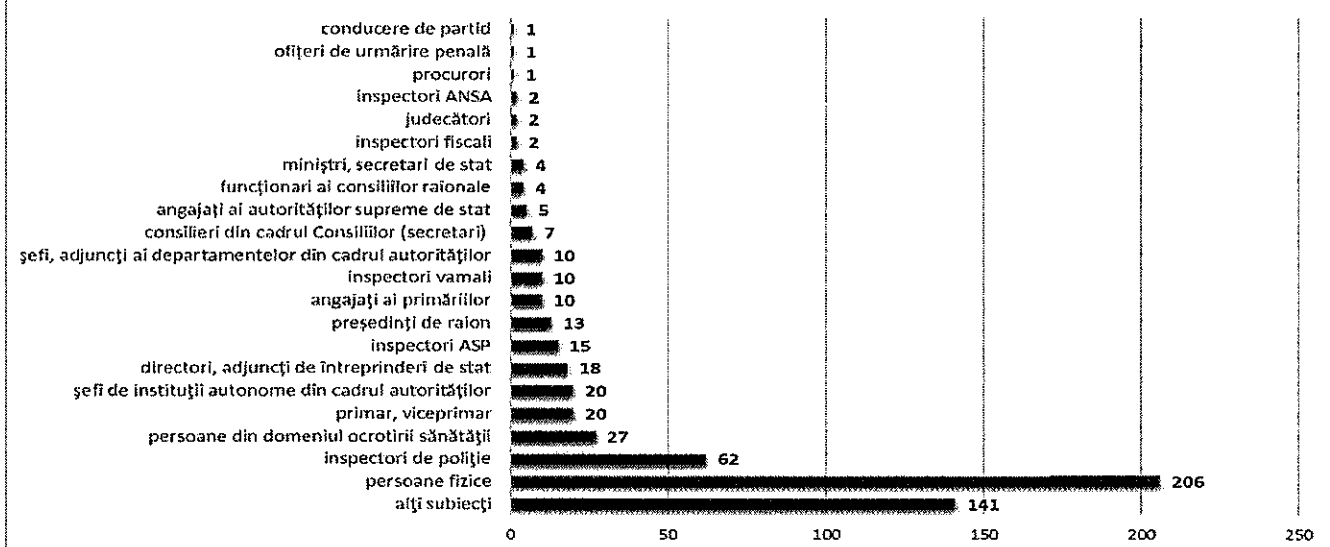
Anexa 2:

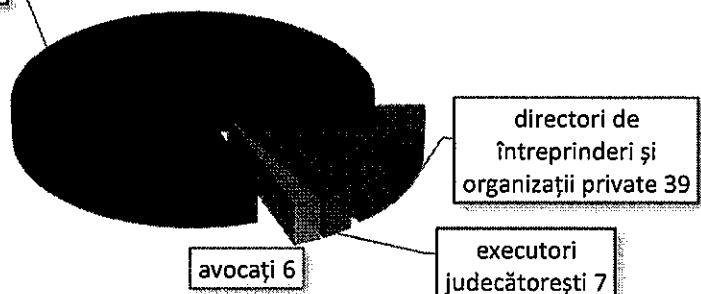
Entități afectate de corupție / anul 2022

Subiecții infracțiunilor de corupție / anul 2022

persoane fizice 206

Anexa 3:

Cauze cu un impact social sporit

- **Cauza penală pornită pe faptul spălării de bani unde era vizată o rețea de escroci formată din 24 de persoane, care ar fi depozitat de bani sute de cetățeni ai Republicii Moldova, ai Federației Ruse și ai Kazahstanului, prin intermediul unei companii de consultanță în domeniul tranzacțiilor la bursă. Pe parcursul ultimilor doi ani, această companie, înregistrată în Cipru, dar cu o reprezentanță la Chișinău, ar fi încasat de la clienții săi, prin fraudă, peste 1,5 milioane de euro.**

Investigațiile și acțiunile de anchetă în acest caz au stabilit că reprezentanții companiei ofereau servicii de consultanță potențialilor investitori pe piața financiară, sugerându-le tranzacții și investiții profitabile. Aceștia identificau victimele din fostele țări ale CSI, se prezentau ca angajații filialei moldovenești a unei companii existente din Rusia, renumite pe piața financiară și le propuneau servicii de expertiză, analiză și consultanță. Victimele erau convinse să facă investiții de zeci și sute de mii de euro, inclusiv pe piața Forex, iar după ce depuneau banii pe conturile, gestionate de membrii grupului, aflau că tranzacțiile au eșuat, iar investițiile au fost neprofitabile. Ca să șteargă urmele infracțiunii, bănuții sistau comunicarea cu victimele, schimbându-și numerele de telefon și eliminând toate platformele pe care contactau. Ca urmare au efectuat câteva zeci de percheziții la mai multe adrese, unde își desfășoară activitatea angajații companiei și au reținut 24 de persoane. Acestea sunt bănuite de spălare de bani în proporții deosebit de mari. Pentru asigurarea recuperării prejudiciului, au fost ridicate mai multe mașini de lux care aparțin bănuților. La moment, cauza penală se află în gestiune la organul de urmărire penală. Au fost înaintate comisii rogatorii pentru elucidarea tuturor circumstanțelor.

- **Ca urmare a spectrului de măsuri întreprinse de către angajații Centrului, a fost stabilită o schemă infracțională organizată de angajați ai Primăriei orașelului Codru din municipiul Chișinău.** Potrivit datelor anchetei, organizatorul schemei ar fi unul dintre consilierii locali ai Primăriei or. Codru care și-ar fi luat angajamentul de a influența factori de decizie ai primăriei, responsabili de perfectarea autorizațiilor de construcție, planurilor de urbanism și altor acte permissive. Acesta ar fi acționat în interesul mai multor companii și persoane fizice, iar în schimbul unor sume de bani, ar fi reușit să influențeze pozitiv deciziile funcționarilor. Ca rezultat, companiile favorizate ar fi primit actele necesare pentru construcția unor clădiri multietajate în zone rezidențiale din Chișinău. Astfel, au fost constatate episoade de extorcare și primire de mită pentru eliberarea certificatelor de urbanism, organizarea votării unor proiecte investiționale, dar și cazuri de falsificare a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor de construcție a trei bunuri imobile. Au fost efectuate 35 de percheziții la 13 persoane și la 1 agent economic, care s-a soldat cu 8 rețineri și 4 arestări. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au fost pornite 11 cauze penale care au fost conexe într-o procedură unică, și la moment se află în gestiunea organului de urmărire penală, pentru efectuarea acțiunilor ce se impun.
- **Documentarea de lungă durată a schemei de corupție sistemică, organizată de către doi funcționari de la Dispensarul Municipal Dermato-venerologic din Chișinău și administratorul unei școli auto.** Acțiunile acestora au fost documentate în cadrul mai

multor dosare, în care sunt bănuți de fapte de corupere pasivă și trafic de influență. Aceștia facilitau procedura de admitere la comisia medicală pentru obținerea permisului de conducere, eludând procedura legală și pretinzând de la candidați sume ilicite de bani. Astfel, administratorul școlii auto, în complicitate cu mai mulți angajați ai Dispensarului, ar fi pretins și primit sistematic sume de bani ce variau între 200 și 1000 de lei, pentru a determina membrii comisiei de examinare să accepte persoanele la examenul medical în lipsa certificatelor necesare. Totodată, administratorul școlii este bănuț că ar fi pretins și primit mijloace bănești ce nu i se cuvin pentru a organiza susținerea probelor teoretice și practice și evaluarea candidaților cu calificativul admis. Acesta ar fi susținut că poate influența funcționari din cadrul Secției de calificare a conducătorilor auto Chișinău a Agenției Servicii Publice și că îi poate determina să adopte decizii favorabile candidaților. În fapt, au fost efectuate peste 37 de percheziții la 9 persoane publice și 1 agent economic, care s-au soldat cu 3 rețineri și 3 arestări. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au fost pornite 33 cauze penale, în baza art. 324, 325 și 326 Cod penal, 2 cauze penale au fost deja remise în instanță de judecată, altele 2 urmează, celelalte aflându-se procedura organului de urmărire penală.

- Cazul documentării **abuzului de putere sau abuzul de serviciu săvârșit în interesul unui grup criminal organizat comis de către funcționarii publici din cadrul consiliului raional și primăriei or. Durești** care au deposedat administrația publică locală de 23 de terenuri în valoare de circa 8 mln. lei. Astfel, în perioada anilor 2006 – 2019, după operarea mai multor tranzacții fictive și perfectarea notarială a actelor de vânzare-cumpărare, terenurile date au fost înstrăinate terțelor persoane, făcându-se trimitere la Hotărârea Comitetului Executiv al Sovietului Orășenesc Durești, în pofida faptului că aceste persoane nu figurau în lista beneficiarilor de terenuri agricole (grădini), amplasate în extravilanul localității. În fapt, au fost efectuate peste 25 de percheziții la 9 persoane, dintre care 4 foști consilieri ai Primăriei și 3 interpuși. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au fost pornite 3 cauze penale, în baza abuzului de serviciu și spălare de bani în calitate de beneficiari ai loturilor, înstrăinate fraudulos prin intermediul unor decizii aranjate. La moment acestea se află în procedura organului de urmărire penală.
- Cauza inițiată în privința unuia dintre **factorii de decizie din cadrul Institutului de Medicină Urgentă pe faptul abuzului de serviciu**. Funcționarul fiind bănuț că ar fi primit comisioane de peste 200.000 de lei de la mai mulți angajați, remunerați pentru prestarea serviciilor suplimentare în secțiile Covid. Potrivit materialelor cauzei, în perioada martie 2020 – aprilie 2022, bănuțul ar fi inclus în tabelele de pontaj suplimente salariale pentru medici, asistenți și alt personal auxiliar care nu s-ar fi aflat efectiv la serviciu în secțiile pentru pacienții bolnavi de Covid. Mai exact, funcționarul ar fi acordat sporuri de performanță în mărime de 100% și alocații de 100% din bugetul Companiei Naționale pentru Asigurări în Medicină, iar în schimb ar fi primit recompense bănești de la persoanele remunerate. La moment acestea se află în procedura organului de urmărire penală.

- Documentarea acțiunilor ilegale ale **conducătorului unei întreprinderi municipale de alimentație publică din Chișinău și trei agenți economici**, în cadrul a 5 dosare, pornite pe fapte de corupere pasivă și activă. Aceștia sunt bănuți că ar fi acționat în complicitate, trucând contracte de achiziționare a produselor alimentare pentru școlile și grădinițele din capitală, astfel cauzând prejudicii în proporții deosebit de mari bugetului local. S-a constatat că funcționarul încheia cu agenții economici contracte de furnizare a alimentelor pentru instituțiile școlare și preșcolare, iar aceștia, drept recompensă, trebuiau să-i ofere un comision din fiecare contract semnat. Acesta le-ar fi sugerat complicilor săi să majoreze fictiv prețul de achiziție a produselor alimentare, iar diferența de preț să i-o dea lui. Din informațiile obținute, comisionul perceput de pe fiecare contract se ridica până la 25 la sută, iar transmiterea banilor avea loc chiar în biroul șefului, sumele variind între 5.000 de lei până la 18.000 de lei. Au fost efectuate 19 percheziții la directorul întreprinderii municipale și 3 agenți economici, cu reținerea a 4 persoane, din ele 2 eliberate pentru că au conlucrat cu organul de anchetă, în privința celorlalte persoane a fost aplicat arest preventiv și 1 arest la domiciliu. Actualmente, 1 cauză penală a fost deja remisă în instanța de judecată, celelalte 4 cauze aflându-se în procedura organului de urmărire penală, pentru efectuarea acțiunilor de se impun.

- Cazul documentării pe fapte de corupere a **acțiunilor șefei-interimare a Postului Vamal Chișinău, șefului din cadrul Biroului Vamal Chișinău, a inspectorului principal și un broker vamal**, pe faptul pretinderii și primirii mijloacelor financiare de la agenți economici pentru a organiza diminuarea valorii pentru mărfurile introduse în Republica Moldova, iar sumele pretinse pentru acordarea diferitor facilități pentru unii agenți economici s-ar ridica până la 6.000 euro. În cadrul urmăririi penale și a măsurilor speciale de investigație, au fost constatate mai multe episoade în care valoarea mărfii introduse în vamă era diminuată cu până la 50 la sută, iar din taxele neachitate funcționarul vamal încasa un comision în mărime de 10-15%. Pe acest caz au fost desfășurate 40 de percheziții, reținuți și plasați în arest 3 angajați ai Serviciului Vamal și un broker vamal. Ca rezultat al măsurilor întreprinse au mai fost pornite 3 cauze penale, pe faptul coruperii active, coruperii pasive și traficului de influență din partea acestora, care la moment sunt în examinare la organul de urmărire penală.

- Cauza penală pornită în privința **unui procuror în Procuratura Călărași, care a pretins pentru sine și pentru alte persoane, bani ce nu i se cuvin, în suma de 300 euro, pentru neatacarea cu recurs la Curtea de Apel a încheierii Judecătoreiei Strășeni**, prin care s-a admis cererea condamnatului XXX privind reabilitarea judecătorească și anularea antecedentelor penale. Urmare a acțiunilor efectuate, procurorul a fost reținut în flagrant delict în momentul primirii sumei de 300 euro. La moment, cauza penală se află în procedură.

- Documentarea acțiunilor ilegale ale **șefului de sector al Regiei exploatarea drumurilor și podurilor "Exdrupo" din cadrul Primăriei mun. Chișinău cercetat penal pentru corupere pasivă și activă**, fapte comise în contextul organizării unor proceduri de achiziții publice. Bărbatul este bănuț că și-ar fi favorizat propria companie la licitațiile organizate de întreprindere.

Potrivit materialelor acumulate, în perioada anilor 2020-prezent, bănuitul ar fi transmis sume de bani unor persoane din conducerea întreprinderii, echivalente unui anumit procent din contractele semnate, pentru a organiza trucarea procedurilor de achiziții publice în interesul companiei, gestionate de el din umbră, prin persoane interpuse, inclusiv de rudele acestuia. În acest mod, au fost cauzate întreprinderii municipale daune considerabile. Cauza penală la moment se află procedura organului de urmărire penală, pentru înaintarea învinuirilor.

- Cauza penală pornită la 21.01.2022, în baza elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 181², alin. (1) Cod penal – în care se cercetează anumite fapte privind **finanțarea ilegală a partidului politic „Șor” și a campaniei electorale a acestui partid pentru alegerile locale din 21.11.2021**. Astfel, investigațiile efectuate denotă că, imediat după „refugiarea” în străinătate, în perioada 14.06.2019 – prezent, prin intermediul companiilor direct sau indirect controlate de către acesta sau prin persoane afiliate, prin operațiuni specifice spălării banilor cum ar fi: încheierea contractelor fictive de prestări servicii, achiziția de servicii la prețuri exagerate, acordarea de împrumuturi către persoane fără capacitate de a le rambursa; etc, utilizează mijloacele financiare ale acestor companii în finanțări ilegale a formațiunii politice – Partidul politic „Șor” și remunerării ilicite a unor funcționari publici și/sau de demnitate publică afiliate acestui partid. Totodată s-a stabilit că mijloacele rezultate din infracțiunea de spălare de bani sunt implicate în activități financiare ilegale în domeniul finanțării partidelor politice și constau din plăți și premii lunare activiștilor partidului politic „Șor” de toate nivelurile în sume variind de la 500 lei până la 100.000 lei. Astfel, **în rezultatul măsurilor întreprinse până la moment, au fost efectuate peste 100 de percheziții soldate cu reținerea a 46 de persoane implicate în comiterea infracțiunii, precum și ridicate mijloace financiare de aproximativ 5.000.000 lei**. Actualmente, se întreprind acțiuni de urmărire penală în vederea deferirii justiției cauzei penale menționate, precum și măsuri speciale de investigații pentru continuarea documentării activității ilicite a persoanelor din cadrul Partidului Politic „Șor” în cadrul cauzelor penale ce vor fi disjunse.

Anexa 4:

Operațiuni în conturile trezoreriale cu mijloacele financiare sechestrate în anul 2022 comparativ cu perioada 2019-2021

Denumirea operațiunii	2022	2021	2020	2019
Depuneri în numerar	115	120	93	116
Suma în MDL	33 938 208,69	15 474 135,10	41 295 313,37	14 545 227,23
Transferuri din conturi bancare	3	5	-	-
Suma în MDL	19 326 594,61	20 268 650,65	-	-
Transferuri în conturi (valorificare)	-	1	-	1
Suma în MDL	-	380 902,50	-	653 903,29
Confiscări	12	-	-	-
Suma în MDL	32 758 034,18	-	-	-
Restituiri	11	8	30	2
Suma în MDL	634 148,77	1 137 127,57	12 176 141,69	144 093,41

Date statistice privind preluarea în administrare a bunurilor sechestrate pe parcursul anului 2022

Ordonator/solicitant	Proceduri desfășurate conform tipurilor de bunuri			
	Mijloace bănești		Mijloace de transport auto	Total
	numerar	conturi bancare		
DIF a ARBI a CNA	4	2	3	9
DGUP a CNA	18	-	-	18
DUP DGT Sud a CNA	-	-	-	0
DUP DGT Nord a CNA	2	-	-	2
PG	-	-	-	0
PA	39	1	-	40
PCCOCS	9	-	-	9
Procuraturile teritoriale	4	-	-	4
DUP a SV	14	-	-	14
DGUP a IGP al MAI	27	-	-	27
SUP a CCTP al INI al IGP al MAI	4	-	3	7
SUP a DIH al INI al IGP al MAI	-	-	-	0
OUP din cadrul IP teritoriale ale IGP al MAI	5	-	-	5
DUP a IGPF al MAI	1	-	-	1
OUP din cadrul DR ale IGPF al MAI	5	-	1	6
<u>TOTAL</u>	132	3	7	<u>142</u>

Bunuri mobile din categoria „Mijloace de transport auto - autoturisme” sechestrate și administrate de ARBI (situația la 31.12.2022)

Nr. d/o	Data preluării în administrare	Tipul autovehiculului	Marca/model	Valoarea estimată la aplicarea sechestrului
1	2	3	4	7
1.	19.02.2019	Autoturism	Land Rover Range Rover Evoque	489.110,00 MDL (1/2 cota-parte = 244 555 MDL)
2.	07.03.2019	Autoturism	Chevrolet Malibu	185.152,00 MDL (1/2 cota-parte = 92 576 MDL)
3.	13.06.2019	Autocamion	Renault Megane	23.564,00 MDL
4.	13.06.2019	Autoturism	Toyota RAV4	116.758,00 MDL
5.	30.08.2019	Autoturism	KIA Sorento	513.259,00 MDL
6.	18.09.2019	Autoturism	KIA Sportage	306.575,00 MDL
8.	22.04.2020	Autocamion	Toyota Tundra	281.482,84 MDL
9.	05.03.2021	Autoturism	Porsche Cayenne	724.781,45 MDL
10.	05.03.2021	Autoturism	Renault Scenic	54.402,66 MDL
11.	09.03.2021	Autoturism	Mercedes GLK 220 CDI	366.011,32 MDL
12.	09.03.2021	Autoturism	Volkswagen Caravelle	135.944,24 MDL
13.	10.03.2021	Autoturism	Audi Q5	456.001,00 MDL
14.	10.03.2021	Autoturism	BMW X3	220.758,00 MDL
15.	10.03.2021	Autoturism	Volkswagen Jetta	278.583,00 MDL
16.	16.03.2021	Autoturism	Toyota Prado	317.415,00 MDL
17.	22.04.2021	Autoturism	Audi A6	682.776,00 MDL
18.	08.06.2021	Autoturism	Mazda CX5	718.355,00 MDL
19.	08.06.2021	Autoturism	Hyundai Tucson	292.103,00 MDL
20.	08.06.2021	Autoturism	Toyota Corolla	60.000,00 MDL
21.	15.06.2021	Autoturism	Mercedes E 220 CDI	297.884,10 MDL
22.	08.07.2021	Autoturism	BMW 728	81.813,22 MDL
23.	14.12.2021	Autoturism	Mercedes GL500	576.489,00 MDL
24.	18.01.2022	Autoturism	Mercedes Sprinter 313 CDI	161.587,27 MDL
25.	18.01.2022	Autoturism	Mercedes 311 CDI	271.193,02 MDL
26.	08.04.2022	Autoturism	Mercedes E 200 CDI	-
27.	21.04.2022	Autoturism	BMW 525D	396.991,81 MDL
28.	23.09.2022	Autoturism	Mercedes S600	Neevaluat
29.	26.09.2022	Autoturism	Mercedes R320 CDI 4matic	155.294,34 MDL
30.	30.12.2022	Autoturism	Hyundai Tucson	349.104,83 MDL

Legendă:

	- m/t preluate în administrare în perioada de referință
	- m/t transmise comisionarului spre valorificare
	- m/t aflate în stare tehnică nesatisfăcătoare
	- m/t restituite proprietarului/posesorului

BUNURI SECHETSRATE 2022, LEI

